

**ВИСОКА МЕДИЦИНСКА ШКОЛА
СТРУКОВНИХ СТУДИЈА
„МИЛУТИН МИЛАНКОВИЋ“
БЕОГРАД**

**ИЗВЕШТАЈ О САМОВРЕДНОВАЊУ И
ОЦЕЊИВАЊУ КВАЛИТЕТА
УСТАНОВЕ
2025. ГОДИНЕ**

САДРЖАЈ

Стандард 1: Стратегија обезбеђења квалитета

Стандард 2: Начини и поступци за обезбеђење квалитета

Стандард 3: Систем обезбеђења квалитета

Стандард 4: Квалитет студијског програма

Стандард 5: Квалитет наставног процеса

Стандард 6: Квалитет научноистраживачког, уметничког и стручног рада

Стандард 7: Квалитет наставника и сарадника

Стандард 8: Квалитет студената

Стандард 9: Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса

Стандард 10: Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке

Стандард 11: Квалитет простора и опреме

Стандард 12: Финансирање

Стандард 13: Улога студената у самовредновању и провери квалитета

Стандард 14: Систематско праћење и периодична провера квалитета

Стандард 1: Стратегија обезбеђења квалитета

Високошколска установа утврђује стратегију обезбеђења квалитета, која је доступна јавности.

Упутства за примену стандарда 1:

1.1 Стратегија обезбеђења квалитета садржи:

Висока медицинска школа струковних студија „Милутин Миланковић“, Београд (у даљем тексту: Школа) утврдила је и континуирано реализује стратегију обезбеђења квалитета, која представља стратешки и развојни документ из области обезбеђења, контроле и унапређења квалитета целокупног процеса образовања у Школи.

У стратегији обезбеђења квалитета наведено је опредељење високошколске установе да непрекидно и систематски ради на унапређењу квалитета својих програма, односно визија и мисија Школе са основним задацима и циљевима. Такође, дефинисане су мере за обезбеђење квалитета, субјекти обезбеђења квалитета, те области обезбеђења квалитета (студијски програми, настава, истраживање, вредновање студената, уџбеници и литература, ресурси, ненаставна подршка, процес управљања).

Школа модерном и функционалном организационом структуром, савременим наставним програмима на свим акредитованим студијским програмима, расположивом опремом, стручним и педагошким капацитетима тежи ка потпуном испуњавању образовних, примењено-истраживачких и развојних захтева окружења у областима здравља, здравствене неге, физиотерапије и радиологије користећи најсавременије методе и технике како би обезбедила поверење и потпуно задовољство корисника наших услуга. С обзиром да је високо образовање основ развоја друштва, Школа настоји да се развије у водећу високообразовну струковну установу, препознатљиву по квалитетном школовању кадра, са високо стручним и применљивим знањем и вештинама из медицинске области.

Школа је стратегијом дефинисала субјекте обезбеђења квалитета, које представљају студенти и сви запослени у Школи – наставно и ненаставно особље. Своја права и обавезе у обезбеђењу квалитета ови субјекти остварују кроз учешће у раду органа Школе. За споровођење мера унапређења квалитета одговорна је Комисија за обезбеђење квалитета, која представља стално стручно тело.

Стратегијом су такође утврђене и мере за обезбеђење квалитета, које могу бити:

- спољашње – спољашња провера квалитета на основу стандарда Националног савета за високо образовање од стране Комисије за акредитацију и проверу квалитета и акредитација школе од стране Националног савета за високо образовање, у законом прописаном року
- интерне (унутрашње).

Стратегија обезбеђења квалитета се спроводи кроз акционе планове. Акционим планом ближе се утврђују циљеви, мере и активности које ће се предузети за правовремено остваривање очекиваних резултата. Акционим планом се предвиђају рокови за извршавање планираних активности, као и тела која ће бити надлежна за спровођење мера. Акционим планом постављени су мерљиви циљеви ради контроле реализације плана за различите активности и нивое осигурања квалитета унутар високошколске установе. Овим планом су предвиђени поступци и мере за све битне сегменте обезбеђења квалитета:

- студијски програми,
- настава,
- научни и стручни рад,
- вредновање студената,
- технички и материјални ресурси,
- ненаставна подршка,
- процес управљања.

Стратегијом обезбеђивања квалитета предвиђено је шире и интензивније укључивање у међународне програме који би се базирали на стручно-научним пројектима, а који би имали

садржај обезбеђивања квалитетног наставног процеса и висок стандард професионалне праксе свршених студената.

Школа исказује опредељеност за обезбеђивање квалитета у образовном раду и тежњу за интеграцијом у јединствен европски образовни систем. Мисија Школе је да доследном применом европских и светских стандарда организује висококвалитетне **основне и мастер струковне студије** из области здравствене неге, физиотерапије и медицинске радиологије. Образовни процес у Школи одвија се по студијским програмима и наставним методама који се континуирано иновирају, а чији је циљ да студенти овладају најактуелнијим знањима и вештинама, да се оспособе за креативан рад и тиме стекну сигурну основу за успешно запошљавање, као и перманентно усавршавање у струци. Визија Школе је да континуирано ради на сопственом развоју, развоју знања и компетенција дипломираних студената, као и да својом делатношћу допринесе унапређењу здравства и здравствене заштите у Републици Србији.

Дугорочни циљеви су: континуирани рад на остваривању и сталном унапређењу квалитета високог образовања у Школи, повећање ефикасности студија, побољшање квалитета студијских програма, наставе и услова рада, континуирано усавршавање наставног особља, повећање доприноса академском животу и доприноса локалној и националној заједници. Поред наведених, дугорочни циљеви су и увођење механизма вредновања који ће осигурати висок ниво квалитета наставе, као и укупног исхода образовног процеса, подржавање развоја струковних студија који обезбеђује вештине и способности прилагођене захтевима тржишта, активно укључивање студената у процес развоја високог образовања, остваривање сарадње са другим високошколским установама у земљи и иностранству, промовисање мобилности студената, наставника и сарадника, развој образовања током читавог живота, повећање ефикасности организације и управљања у Школи, усавршавање метода контроле квалитета и самовредновања, повећање броја корисника услуга, оптимално коришћење ресурса, стварање наставног подмлатка, стално унапређење знања запослених, као повећање обима и врста услуга.

1.2 Стратегију обезбеђења квалитета доноси орган управљања високошколске установе на предлог органа пословођења.

На основу члана 22. става 2. Закона о високом образовању (Службени гласник РС бр.88/2017, 27/2018), стандарда 1. Правилника о стандардима за самовредновање и оцењивање квалитета Националног савета, Савет Високе медицинске школе струковних студија „Милутин Миланковић“, на предлог директора, усвојио је измене и допуне Стратегије обезбеђења квалитета. дана 20.06.2017. године (у интегрисаном тексту), где је констатовано остваривање визије и мисије, континуирано остваривање дугорочних циљева, као и презицирање и проширење мера за обезбеђење квалитета.

Да подсетимо да је Школа, од стране Министарства просвете, Републике Србије, на основу Уверења о акредитацији Комисије за акредитацију и проверу квалитета, број 612-00-00194/5/2023-03, од 30.01.2024. године добила дозволу за рад, у складу са Законом о високом образовању.

1.3 У креирању стратегије високошколска установа укључује и одговарајуће друштвене субјекте.

Приликом израде Стратегије обезбеђења квалитета консултовани су релевантни друштвени субјекти, укључујући представнике здравствених установа као послодаваца дипломираних студената Школе.

Висока медицинска школа струковних студија „Милутин Миланковић“ схвата суштину своје мисије која представља пружање адекватних одговора на исказане потребе из свог окружења, и то:

- младим генерацијама за високошколским образовањем,
- за развој научно-стручних дисциплина и трансфера стечених знања у здравственом систему и друштву,
- да омогући свеукупни друштвени развој подручја Србије у коме делује.

Школа настоји да оствари сарадњу са свим интересним групама, са циљем да побољша и вреднује усклађене струковне циљеве Школе где би се оцењивао квалитет наставног, ненаставног особља и студената. Приликом дефинисања стратегије за побољшање студијских програма, посебно се обраћа пажња на потребе тржишта рада. Како је болоњским процесом предвиђена примена европског система трансфера кредита, Школа је заинтересована за студенте из других европских земаља и земаља окружења, који би преносом ЕСПБ бодова могли да наставе школовање у нашој Школи, али и да наши студенти имају могућност наставка студија на другим школама у региону и Европи. Школа има добру сарадњу са истородним високим школама у нашој земљи, али тежи још садржајнијим активностима на свим пољима. За остваривање квалитета треба створити предуслове кроз непрекидну изградњу одговарајућих мера за свеукупни рад у Школи. Наставни процес у Школи садржи научно-стручне активности и за његову реализацију одговорни су наставници који се перманентно едукују и усавршавају. Ненаставно особље пружа логистичку и техничку подршку целокупном процесу.

1.4 Високошколска установа објављује стратегију обезбеђења квалитета и промовише је, како у самој установи, тако и у јавности.

Стратегија обезбеђења квалитета заједно са Акционим планом и њиховим изменама и допунама, представља јавно доступан документ објављен на званичној интернет страници Школе (www.vmsmmilankovic.edu.rs), а налазе се у прилогу овог извештаја, као и на огласној табли Школе.

1.5 Високошколска установа периодично преиспитује и унапређује стратегију обезбеђења квалитета.

Школа је опредељена да стално унапређује квалитет и подиже организациону културу. Стратегија обезбеђења квалитета предмет је сталног преиспитивања и унапређења. Током године се прати стање обезбеђења квалитета, преиспитују се утврђени ставови и задаци и проналазе најбоља решења да би се унапредила стратегија обезбеђења квалитета. На седницама Наставно-стручног већа и Савета Школе, разматра се успешност спровођења усвојене стратегије, предлажу и усвајају мере за побољшање обезбеђења квалитета у оним областима у којима постоји простор за побољшање, нарочито по питању студијских програма и наставног процеса, те квалитета наставног особља, опреме и простора. Посебна пажња се посвећује унапређењу процедура за реализацију акционог плана, уз могућност анализе и разраде суштине мисије и планова. Такође, разматрају се начини за обезбеђивање одговарајућих ресурса којима се подржава спровођење циљева у дугорочном периоду.

SWOT анализа

S - (Strenght): Предности	W – (Weakness): Слабости
<ul style="list-style-type: none"> ❖ Опредељеност за континуирано и систематско унапређење квалитета Школе и студијских програма (+++) ❖ Садржаји и смисао Стратегије јасно су конципирани, јавни и доступни свим 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Недовољна мотивисаност наставног особља и студената на стално, интерактивно побољшање обезбеђења квалитета (+++)

<p>запосленима, студентима и корисницима (+++)</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ У Стратегији обезбеђења квалитета прецизно су дефинисане улоге свих субјеката обезбеђења, као и области обезбеђења квалитета (+) ❖ Стратегије обезбеђења квалитета и усвојени одговарајући Правилници иновирају се у складу са предложеним (усвојеним) корективним мерама (++) ❖ Развијена свест већине наставника о култури квалитета (+) ❖ Континуирано анализирање и унапређивање Стратегије обезбеђења квалитета (++) 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Стратегију обезбеђења квалитета треба преиспитати или допунити, да би се обезбедила што боља основа за обезбеђење квалитета (++) ❖ Административно оптерећење наставника у систему квалитета се у одређеној мери одражава на неке аспекте операционализације основних циљева унапређења квалитета као што је целоживотно учење и перманентно образовање (+)
О – (Opportunities): Могућности	Т – (Threats): Опасности
<ul style="list-style-type: none"> ❖ Усвојену стратегију неопходно је даље промовисати и усавршавати (+++) ❖ Кроз стриктну примену стратегије обезбедити висок ниво квалитета целокупног наставног процеса (+++) ❖ Мотивација запослених на свим нивоима и студената да се укључе у реализације циљева који воде до унапређења квалитета (++) ❖ Олакшати успостављање и одржавање сарадње са другим високошколским установама земљи и иностранству (++) ❖ Аутоматизација управљања документацијом која се бави обезбеђењем квалитета (+) 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Стратегија обезбеђења квалитета недовољно је флексибилна и проактивна (+) ❖ Недовољна свест студената и запослених о значају добро дефинисане Стратегије обезбеђења квалитета (+++) ❖ Недостатак финансијских средстава за финансирање послова на обезбеђењу квалитета (++)

Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 1:

- ✓ Усвојену стратегију неопходно је даље промовисати, наставити са периодичним преиспитивањем и њеним усавршавањем, те јасно дефинисати улоге свих субјеката обезбеђења квалитета, као и области обезбеђења квалитета
- ✓ Развој људских и инфраструктурних ресурса у складу са потребама за оптимално спровођење и унапређење стратегије обезбеђења квалитета
- ✓ Наставити сарадњу са потенцијалним послодавцима, омогућити студентима приступ свим релевантним информацијама везаним за могућности запослења, признавања диплома, напредовања у служби
- ✓ Помно пратити евентуалне измене Закона о високом образовању и нових Стандарда за акредитацију Националног савета за високо образовање и реаговати благовремено како би се све Стратегије и Стандарди квалитета Школе усагласили са важећим прописима
- ✓ Наставак активности промовисања Школе као друштвено одговорног пословног субјекта на националном и међународном нивоу

- ✓ Подизање свести на националном нивоу о важности поштовања законских услова и прописа за акредитацију установа и студијских програма
- ✓ Сарадња са осталим високошколским установама у циљу дефинисања уједињеног концепта, како са аспекта квалитета тако и са аспекта финансирања
- ✓ Непосредно по усвајању извештаја Комисије за обезбеђење квалитета, наставити са радом и благовремено отпочети са припремама за нови циклус самовредновања

Показатељи и прилози за стандард 1:

[Прилог 1.1. Стратегија обезбеђења квалитета](#)

[Прилог 1.2. Мере и субјекти обезбеђења квалитета](#)

[Прилог 1.3. Акциони план за спровођење Стратегије и одлуке о његовом усвајању и допунама \(уколико их је било\)](#)

Стандард 2: Начини и поступци за обезбеђење квалитета

Високошколска установа утврђује начине и поступке за обезбеђење квалитета свог рада, који су доступни јавности.

Упутства за примену стандарда 2:

2.1 Начини и поступци за обезбеђење квалитета се утврђују посебно за сваку област обезбеђења квалитета и њима се на детаљан начин уређује поступање субјеката у систему обезбеђења квалитета те установе.

Наставно-стручно веће Високе медицинске школе струковних студија „Милутин Миланковић“ је у складу са Законом о високом образовању и Статутом Школе усвојило Правилник о обезбеђењу квалитета, којим су јасно дефинисане области, мере и поступци обезбеђења квалитета, као и субјекти у чијој надлежности је њихово спровођење. Правилником је детаљније регулисан поступак самовредновања, у следећим областима: квалитет студијског програма, наставног процеса, стручног рада наставника и сарадника, студената, учбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса, као и квалитет управљања, ненаставне подршке, простора и опреме, као и финансирања.

Сврха овог Правилника је контрола и одржавање квалитета, те његово стално унапређивање чиме би се осигурао успешан процес студирања који обезбеђује адекватан ниво знања и вештина свршених студената

Овим Правилником дефинисано је да:

- у систему обезбеђења квалитета учествују сви наставници, сарадници, ненаставно особље и студенти Школе,
 - субјекти обезбеђења квалитета учествују у систему квалитета појединачно или кроз одговарајуће органе Школе и то: органе управљања, стручне органе, органе пословођења, стручне службе и кроз рад студентског парламента,
 - субјекти обезбеђења квалитета су Савет Школе, Наставно-стручно веће Школе, директор, Комисија за обезбеђење квалитета, наставници, сарадници, ненаставно особље и студенти Школе.
- Надлежности и рад органа из става 3. овог члана утврђени су Статутом и општим актима Школе.

Ради праћења, контроле и обезбеђења квалитета Школа образује Комисију за обезбеђење квалитета. Састав, број чланова и начини избора, делокруг и начин рада, методи, инструменти и области самовредновања Комисије утврђени су Статутом Школе, Стратегијом обезбеђења квалитета, овим Правилником и Одлуком о образовању Комисије.

Комисију именује Наставно-стручно веће Школе, а чине је представници наставника, ненаставног особља и студената. Комисија има Председника ког именује Наставно-стручно веће

Школе, из реда наставника, на предлог Директора.

Комисија:

- припрема нацрт Стратегије за обезбеђење квалитета
- предлаже Наставно-стручном већу Школе Правилник о обезбеђењу квалитета којим су регулисани стандарди и поступци за обезбеђење квалитета
- континуирано прати квалитет свих делатности Школе прикупљањем и анализирањем података о нивоу испуњености стандарда, предлаже мере за побољшање квалитета, тј. отклањање недостатака и стара се о реализацији тих мера
- врши комплетан процес самовредновања високошколске установе, разматра податке анкета или самостално спроводи анкете које се односе на субјекте и области вредновања, обједињује и анализира податке у вези са самовредновањем, подноси извештај о резултатима самовредновања са предлогом мера за унапређење квалитета у Школи и стара се о реализацији утврђених мера
- образује радна тела Комисије у складу са Правилником.

Школа спроводи поступак самовредновања својих студијских програма, наставе и свих пратећих делатности у складу са Законом, нормативима и Стандардима за самовредновање и оцењивање квалитета високошколских установа Националног савета за високо образовање. Самовредновање се спроводи у интервалима од највише три године. Процедuru самовредновања спроводи Комисија, увидом и анализом свих области квалитета односно анализом испуњености свих прописаних норматива и стандарда, као и израдом Извештаја. У поступку самовредновања обавезно се разматра и оцена студената.

Стратегија обезбеђења квалитета је главни документ из области обезбеђења квалитета и служи као полазна основа у изради акционих планова у области обезбеђења квалитета.

Стандарди и поступци за обезбеђивање квалитета односе се на квалитет:

- студијских програма,
- наставног процеса,
- стручног рада,
- наставника и сарадника,
- студената,
- уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса,
- управљања и ненаставне подршке,
- простора и опреме,
- финансирања.

2.2 Начине и поступке за обезбеђење квалитета доноси стручни орган високошколске установе на предлог комисије за обезбеђење квалитета.

У систему обезбеђења квалитета учествују сви наставници, сарадници, ненаставно особље и студенти Школе. Наставно-стручно веће Школе именује Комисију за обезбеђење квалитета коју чине представници наставника, ненаставног особља и студената. На предлог Директора Наставно-стручно веће Школе бира Председника Комисије, који мора бити из реда наставника. Надлежност и начин рада Комисије утврђени су Статутом Школе, Стратегијом обезбеђења квалитета, Правилником о обезбеђењу квалитета и Одлуком о образовању Комисије. Све документацију система обезбеђења квалитета усваја Наставно-стручно веће Школе.

2.3 Високошколска установа је обавезна да начине и поступке за обезбеђење квалитета учини доступним наставницима, студентима и јавности.

Правилник о обезбеђењу квалитета представља јавно доступан документ и може се наћи на званичној интернет страници Школе.

2.4 Високошколска установа периодично преиспитује и унапређује начине и поступке за обезбеђење квалитета.

Провера система обезбеђења квалитета врши се на прописани начин, периодичном анализом стандарда и поступака, а Извештаји о самовредновању налазе се на интернет страници Школе.

SWOT анализа

S - (Strenght): Предности	W – (Weakness): Слабости
<ul style="list-style-type: none"> ❖ Школа има документа којима су постављени стандарди квалитета и утврђене надлежности појединих субјеката у систему мера обезбеђења квалитета (+++) ❖ Школа има документа којима су прописани поступци за обезбеђење квалитета рада високошколске установе (+++) ❖ Стандарди за обезбеђење квалитета су усклађени са стандардима Националног савета и Комисије за акредитацију (+++) ❖ Сва усвојена документа везана за обезбеђење квалитета су доступна јавности на интернет страници Школе (++) 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ У претходном периоду Комисија за обезбеђење квалитета није достављала Наставно-стручном већу извештаје о резултатима спроведених анкета за оцену квалитета за 2021., 2022. и 2023. (+++) ❖ Недовољна едукација субјеката о стандардима и поступцима за обезбеђење квалитета (++) ❖ Део стандарда је тешко спроведив због недовољних финансијских средстава (++)
O – (Opportunities): Могућности	T – (Threats): Опасности
<ul style="list-style-type: none"> ❖ Подстицање наставника и студената да се кроз процес самовредновања непосредно укључе у процес побољшања квалитета (+++) ❖ Дефинисање појединачних улога субјеката обезбеђења квалитета у Стратегији обезбеђења квалитета (+++) ❖ Повезивање и сарадња са другим високошколским институцијама у земљи и иностранству (+++) 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Недовољна информисаност свих субјеката о значају, стандардима и поступцима обезбеђења и унапређења квалитета (++)

Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 2:

- ✓ Подизање свести наставника, ненаставног особља и студената о важности процеса самовредновања.

- ✓ Обавезати комисије на достављање годишњих извештаја о спровођењу мера и начина обезбеђења квалитета
- ✓ Ускладити стандарде за унапређење студијских програма са стандардима развијених земаља
- ✓ Уврстити ангажовање на пословима квалитета као потребан услов за напредовање у академској каријери

Показатељи и прилози за стандард 2:

Прилог 2.1. Усвојени документ - Стандарди и поступци за обезбеђење и унапређење квалитета високошколске установе

Прилог 2.2. Усвојени план рада и процедура за праћење и унапређење квалитета високошколске установе у оквиру стандарда квалитета

Прилог 2.3. Усвојени годишњи извештаји о раду успостављеног тела (комисије, одбора, центара) за унутрашње осигурање квалитета високошколске установе

Стандард 3: Систем обезбеђења квалитета

Високошколска установа изграђује организациону структуру за обезбеђење квалитета.

Упутства за примену стандарда 3:

3.1 Високошколска установа статутом утврђује послове и задатке наставника, сарадника, студената, стручних органа, катедри и комисије за обезбеђење квалитета у доношењу и спровођењу стратегије, начина и поступака за обезбеђење квалитета.

Сви послови и задаци наставника, сарадника, студената, стручних органа и Комисије за обезбеђење квалитета дефинисани су Статутом Високе медицинске школе струковних студија „Милутин Миланковић“, Стратегијом обезбеђења квалитета и Правилником о обезбеђењу квалитета. Школа је обезбедила континуитет у систему осигурања квалитета, који се у првом реду заснива на адекватно постављеним и контролисаним процесима и активностима које се односе на квалитет, а у којима учествују сва изабрана тела и комисије у складу са општим актима Школе.

Процес стварања система обезбеђења квалитета, као и његово функционисање су потпуно транспарентни како за запослене у Школи, тако и за општу јавност, јер су сви релевантни подаци доступни на званичној интернет страници Школе.

3.2 Високошколска установа посебним мерама обезбеђује учешће студената у доношењу и спровођењу стратегије, начина, поступака и културе обезбеђења квалитета.

Школа посебним мерама обезбеђује учешће студената у доношењу и спровођењу стратегије, стандарда, поступка и културе обезбеђења квалитета. Школа максимално укључује и вреднује мишљење студената како би се наставни процес додатно унапредио, а тиме и обезбедио висок ниво квалитета студија. У складу са претходно наведеним, континуирано се спроводи истраживачки процес кроз студентско анкетирање, којим се оцењује квалитет наставног процеса, педагошки рад наставника и сарадника, квалитет рада органа управљања и стручних служби. Резултати ових анкета имплементирају се у мере које је неопходно предузети у циљу обезбеђења и унапређења квалитета наставе, студијских програма и ваннаставне подршке. Додатно, студенти своју значајну улогу остварују и посредством Студентског парламента, чији је представник равноправни члан Комисије за обезбеђење квалитета.

3.3 Високошколска установа формира комисију (одбор) за обезбеђење квалитета из реда наставника, сарадника, ненаставног особља и студената.

На седници Наставно-стручног већа, а на предлог директора Високе медицинске школе струковних студија „Милутин Миланковић“, од 25.12.2023. године донета је одлука о именовану Комисије за обезбеђење квалитета, у чијем саставу се налази пет наставника, пет представника стручних служби и један студент.

Поступак самовредновања на Високој медицинској школи струковних студија „Милутин Миланковић“ спроводи се од 2012. године. Комисија за обезбеђење квалитета једном годишње подноси извештај Наставно-стручном већу Школе о спроведеним анкетама и њиховим резултатима, као и активностима везаним за праћење и унапређење наставног процеса. На трогодишњем нивоу спроводи се процена квалитета свих студијских програма према стандардима усвојеним од стране Националног тела за акредитацију и проверу квалитета у високом образовању. Осим анализе нивоа испуњености стандарда квалитета, Комисија у извештају о самовредновању обавезно даје и предлог корективних и превентивних мера. Наставно-стручно веће, а затим и Савет Школе разматрају и усвајају поднети извештај. На тај начин, запослени у Школи, као и студенти, кроз своје учешће у раду тела Школе могу да утичу на одлуке и сам систем квалитета.

SWOT анализа

S - (Strength): Предности	W - (Weakness): Слабости
<ul style="list-style-type: none"> ❖ Постоји Комисија за обезбеђење квалитета која редовно заседа и ради на имплементацији система квалитета (+++) ❖ Сва важна документа везана за обезбеђење квалитета су доступна јавности на интернет страници Школе (+++) ❖ Надлежности органа управљања, пословођења и Комисије за обезбеђење квалитета, као и наставника, сарадника, студената и стручних тела су јасно дефинисане Статутом Факултета (++) ❖ Корективне и превентивне мере доноси Научно-стручно веће на основу анализе процене испуњавања стандарда за обезбеђење квалитета (++) ❖ Школа располаже значајним кадровским потенцијалом који се може укључити у систем обезбеђења квалитета (+) 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Недостатак Комисије за праћење и унапређење квалитета наставе, која би ускладила свој рад са Комисијом за обезбеђење квалитета (+++) ❖ Недовољна иницијатива студената у предлагању корективних мера у вези квалитета наставе (++)
O - (Opportunities): Могућности	T - (Threats): Опасности
<ul style="list-style-type: none"> ❖ Орган руковођења Школе је заинтересован за унапређење система обезбеђења квалитета (+++) ❖ Прелазак на електронски начин анкетирања студената, чиме би се студенти мотивисали да активније 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Мали број запослених и студената је спреман да се ангажује у области управљања квалитетом (+++) ❖ Недовољно средства у буџету Школе за послове обезбеђења квалитета (+++)

<p>учествују у процесу оцењивања квалитета (+++)</p> <p>❖ Проучавати и примењивати друга искуства и добру праксу (++)</p>	
---	--

Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 3:

- ✓ Непосредно по усвајању извештаја Комисије за обезбеђење квалитета дати предлог за формирање нове Комисије како би се на време кренуло са радом у следећем извештајном периоду;
- ✓ Поред Комисије за обезбеђење квалитета формирати Комисију за праћење и унапређење квалитета наставе, која би на годишњем нивоу подносила извештај Наставно-стручном већу о активностима везаним за праћење и унапређење наставног процеса;
- ✓ У извештајима Комисије за обезбеђење квалитета прецизно дефинисати мере којима се ублажавају или отклањају слабости утврђене самовредновањем и анкетирањем студената, као и рокове за спровођење препоручених мера;
- ✓ Изменити правну регулативу Школе и унети одредбе које регулишу начин стимулације учешћа запослених и студената у пословима квалитета, као и казнене одредбе које се односе на избегавање учешћа запослених и студената у пословима квалитета;
- ✓ Подизање нивоа свести о значају функционисања доброг система обезбеђења квалитета код свих запослених, као и студената Школе;
- ✓ Обезбедити додатна средства за реализацију процеса унапређења квалитета;
- ✓ Обезбедити средства у буџету за послове обезбеђења квалитета;
- ✓ На моделу извештаја о самовредновању других високошколских установа, а који су доступни јавности, упознавати се са примерима добре праксе.

Показатељи и прилози за стандард 3:

[Прилог 3.1.](#) Формално успостављено тело (комисија, одбор) са конкретном одговорношћу за унутрашње осигурање квалитета у високошколској установи (извод из Статута) и опис рада (до 100 речи).

[Прилог 3.1.а](#) Одлука о формирању Комисије за обезбеђење квалитета

[Прилог 3.2.](#) Списак свих анкета

[Прилог 3.2.а](#) Анкета студената о вредновању наставе и педагошког рада наставника/сарадника

[Прилог 3.2.б](#) Анкета студената о задовољству квалитетом рада управе, служби и условима рада

[Прилог 3.2.в](#) Анкета дипломираних студената о квалитету студијског програма и исходима учења

[Прилог 3.2.г](#) Анкета за представнике послодаваца о стеченим компетенцијама свршених студената

[Прилог 3.2.д](#) Анкета запослених

[Прилог 3.3](#) Документ о анализи резултата анкета и о усвајању корективних и превентивних мера

Стандард 4: Квалитет студијског програма

Квалитет студијског програма обезбеђује се кроз праћење и проверу његових циљева, структуре, радног оптерећења студената, као и кроз осавремењивање садржаја и стално прикупљање информација о квалитету програма од одговарајућих друштвених институција.

Упутства за примену стандарда 4:

4.1 Високошколска установа редовно и систематски проверава и, по потреби, изнова одређује:

Висока медицинска школа струковних студија „Милутин Миланковић“ први пут је акредитована 2007. године и имала је три реакредитације – 2012. и 2017. и 2024. године.

Тренутно, школа има акредитована три студијска програма основних струковних студија и три студијска програма мастер струковних студија (уверење о акредитацији број 612-00-00194/5/2023-03, од 30.01.2024. године.):

Основне струковне студије:

- Струковна медицинска сестра-техничар
- Струковни физиотерапеут
- Струковни медицински радиолог

Мастер струковне студије:

- Здравствена нега
- Физиотерапија
- Медицинска радиологија

Такође, уверењем о акредитацији број 612-00-00195/4/2023-03 од 30.01.2024. године акредитован је студијски програм струковна медицинска сестра у јединици без својства правног лица ван седишта установе у Тутину. Сви програми припадају пољу медицинских наука.

На основу наведених уверења о акредитацији, на основне струковне студије одобрен је упис:

- 60 студената на студијском програму струковна медицинска сестра-техничар у седишту Установе
- 20 студената на студијском програму струковни физиотерапеут у седишту Установе
- 20 студената на студијском програму струковни медицински радиолог у седишту Установе
- 28 студената на студијском програму струковна медицинска сестра-техничар у јединици без својства правног лица ван седишта установе у Тутину

и на мастер струковне студије одобрен је упис:

- 21 студент на студијском програму Здравствена нега
- 14 студената на студијском програму Физиотерапија
- 14 студената на студијском програму Медицинска радиологија

Циљеви и структура студијских програма, као и оптерећење студената мерено бројем ЕСПБ бодова, те исходи и компетенције студената редовно се прате и усклађују са основним циљевима Школе. То је условило и одређене промене у структури студијских програма у односу на првобитни циклус акредитације, као и увођење мастер студијских програма: Здравствена нега, Физиотерапија, Медицинска радиологија. Структура и садржај студијских програма, односно заступљеност академско-општеобразовних, научно-стручних, стручно-апликативних и теоријско-методолошких предмета, као и изборност предмета, мењали су се искључиво у циљу осавремењивања самих садржаја предмета и студијских програма, а све у складу са развојем и потребама струке. Школа је студијске програме израдила у складу са Законом о високом образовању и принципима Европског простора високог образовања, што указује и чињеница да се дипломе које она издаје признају у европским земљама (Француска, Швајцарска, Немачка, Норвешка, Шведска, Италија, Словенија и др.) као и ван европског простора (САД, Канада, Катар, УАЕ и др.), без условљавања полагањем додатних испита.

Студијски програми **основних струковних студија**: струковна медицинска сестра-техничар, струковни физиотерапеут и струковни медицински радиолог усклађени су са савременим светским токовима струке и могу се упоредити са сличним програмима на иностраним високошколским установама у Словенији (Изола, Нова Горица, Љубљана), САД (University of Kansas School of Nursing, 3 год. звање Bachelor of Nursing), и у Хрватској (Загреб и Ријека). Такође, Минхенском декларацијом (СЗО 2000. године) постављене су одреднице будућег образовања медицинских сестара, физиотерапеута и медицинских радиолога, а да школски програми морају бити усклађени са потребама струке и да морају бити подвргнути контроли квалитета и евалуацији, што акредитовани студијски програми Школе несумњиво испуњавају. Студијски програми основних струковних студија, усаглашени су са значајним новинама и допунама европских и светских студијских програма, нарочито по питању практичног

увежбавања и реалног усвајања вештина у процесу неге, као елемента придружених сестринских процедура без којих се активна нега не може ни замислити, затим усвајања вештина у процесу физикалне терапије и рехабилитације, као и усвајања вештина у процесу радиологије и радиографских техника и метода. У циљу побољшања квалитета ових студијских програма и усклађивање са регулативним захтевом за повећавањем броја часова на 4600 (што је услов постављен и у европском образовном простору), одређен је укупан број часова, као и број часова стручне и клиничке летње праксе. Осим тога ови студијски програми садрже и одговарајући број изборних предмета у циљу задовољавања квалитета изборности. Поред тога, Школа ставља акценат и на тимски рад, трансдисциплинарни приступ, организацију и координацију у процесу здравствене неге, рехабилитације и медицинске радиологије, као и на методе истраживања у процесу рада са пацијентима и тиме реалног унапређења рада и оптималне едукације струковних медицинских сестара, физиотерапеута и медицинских радиолога.

Студије на програмима основних струковних студија трају три године (шест семестара) и носе 180 ЕСПБ бодова, а након завршетка шестог семестра и положених свих испита брани се завршни рад и стиче се стручни назив струковна медицинска сестра, струковни физиотерапеут или струковни медицински радиолог. Наставни планови су конципирани тако да за сваку школску годину студент остварује 60 ЕСПБ бодова. Анализом ових програма може се видети да су различити облици наставе балансирани са исходима учења.

Студијски програм основних струковних студија струковна медицинска сестра-техничар има укупно 43 предмета: 31 обавезни и 12 изборних (студент се одређује за укупно 6 изборних предмета у току студирања), три клиничке летње стручне праксе и завршни рад. Стручно апликативни предмети носе од 5 до 6 ЕСПБ, општеобразовни 3 или 4, док клиничка стручна пракса носи 5 до 7 ЕСПБ, зависно од дужине трајања праксе. Оваква расподела бодова и броја часова је у складу са праксом високог образовања у научној области сестринства у ЕУ. Студент је у обавези да обави стручну праксу (СП), као и летњу праксу (ЛП) за сваку годину студија. На првој години 225 часова СП + 240 часова ЛП, на другој години студија 450 часова СП + 400 часова ЛП, а на трећој години студија 390 часова СП + 600 часова ЛП, у референтним здравственим установама.

Студијски програм за струковног физиотерапеута састоји се од 37 предмета, обавезних 25 и 12 изборних (студент се одређује за укупно 6 изборних предмета у току студирања), три клиничке летње стручне праксе и завршног рада. Студент је у обавези да обави стручну праксу (СП), као и летњу праксу (ЛП) за сваку годину студија. На првој години 225 часова СП + 280 часова ЛП, на другој години студија 585 часова СП + 360 часова ЛП, а на трећој години студија 315 часова СП + 600 часова ЛП, у референтним здравственим установама.

Студијски програм за струковног медицинског радиолога састоји се од 38 предмета, обавезних 22 и 16 изборних (студент се одређује за укупно 8 изборних предмета у току студирања), три клиничке летње праксе и завршног рада. Студент је у обавези да обави стручну праксу (СП), као и летњу праксу (ЛП) за сваку годину студија. На првој години 225 часова СП + 280 часова ЛП, на другој години студија 585 часова СП + 360 часова ЛП, а на трећој години студија 315 часова СП + 600 часова ЛП, у референтним здравственим установама.

Склад између наставних метода, циљева и исхода учења и критеријума оцењивања обезбеђен је повезаношћу која се дефинише за појединачне предмете и цео студијски програм. Методе наставе оријентисане су ка учењу студената и систему оцењивања заснованом на мерењу исхода учења. Циљеве и исходе учења су дефинисали наставници и сарадници на њиховим предметима, док се хармонизација и надовезивање исхода учења кроз већи број предмета дефинише њиховим међузависностима.

Циљеви студијског програма **струковна медицинска сестра-техничар** су:

1. да струковним медицинским сестрама-техничарима пружи максимум савременог теоријског знања из медицине и додирних подручја, неопходних за ефикасан рад у нези пацијената и других клијената који траже додатну здравствену негу и заштиту.

2. да струковним медицинским сестрама-техничарима пружи могућност оптималног савладавања и реалног увежбавања вештина, односно процедура, метода и техника, неопходних за процес неге болесника у различитим областима медицине.

3. да струковним медицинским сестрама-техничарима, у склопу најсавременије едукације и менторског рада, пружи елементе контроле, праћења и истраживања у процесу неге одређене популације болесника и клијената, који би на бази савремене информатичке и статистичке анализе били основ за даље унапређење процеса неге и едукације струковних медицинских сестара-техничара.

4. да струковним медицинским сестрама-техничарима, поред савременог теоријског знања и увежбавања и усвајања практичних вештина у процесу неге, пружи и довољно општег и допунског образовања кроз изборне предмете и едукативне курсеве и семинаре.

5. да кроз цео процес едукације струковних медицинских сестара-техничара провејава дух хуманости, посвећености и етичности, тако неопходан за квалитетан рад здравствених радника и сарадника.

Савладавањем студијског програма струковна медицинска сестра техничар, студенти су професионално оспособљени да:

- примењују напредна теоријска и практична стручна знања и постављају и примењују стандарде здравствене неге у свим специјалистичким гранама медицине самостално или у тиму,
- тачно примењују дијагностичке и терапијске процедуре,
- критички размишљају и решавају сложене и непредвидиве проблеме, користећи сву медицинску опрему и апарате неопходне за рад, а уз поштовање етичких стандарда професије и закона,
- раде на превенцији болести и промоцији и очувању здравља,
- успешно комуницирају са пацијентима којима пружају и основну психолошку подршку, а комуницирају и са породицама пацијената и члановима медицинског тима,
- користи информационе технологије,
- организују, контролишу и обучавају друге за рад,
- планирају и спроводе истраживања у области сестринства, обрађују податке уз помоћ статистичких поступака и објављују налазе истраживања широј стручној јавности,
- планирају и воде здравствену документацију и евалуирају процес здравствене неге,
- прате и усвајају новине у овој области, радећи стално на свом усавршавању и унапређивању праксе.

Исходи учења подразумевају, између осталог, извођење различитих дијагностичких и терапијских процедура и техника у оквиру здравствене неге, руковање свим апаратима неопходним за дијагностичке и терапијске процедуре, коришћење информационих технологија, управљање процесом неге и вођење документације, спровођење здравствено васпитног рада итд. Свршени студенти бивају оспособљени за рад на превенцији, лечењу и рехабилитацији у адекватним здравственим установама (болничким и клиничким одељењима, диспансерима и амбулантима) и специјалним установама и центрима као и у склопу кућног лечења (ванболничким условима). Од студената који заврше овај програм очекујемо и да повећају стручну и стваралачку ефикасност, као и да наставе усавршавање на вишим нивоима образовања.

Циљеви студијског програма **струковни физиотерапеут** су:

1. да струковним физиотерапеутима пружи максимум савременог теоријског знања из медицине и додирних подручја, неопходних за ефикасан рад у хабилитацији и рехабилитацији пацијената и других клијената који траже додатну здравствену бригу, заштиту и функционално оспособљавање.

2. да струковним физиотерапеутима пружи могућност оптималног савладавања и реалног увежбавања вештина, односно процедура, метода и техника, неопходних за процесе хабилитације и рехабилитације одговарајуће популације пацијената и клијената.

3. да струковним физиотерапеутима у склопу најсавременије едукације и менторског рада, пружи елементе контроле, праћења и истраживања у процесу ране детекције, функционалне дијагностике, хабилитације и рехабилитације одређене популације болесника и клијената, који би на бази савремене информатичке и статистичке анализе били основ за даље унапређење процеса ране детекције, правовремене дијагностике, хабилитације и рехабилитације и побољшања едукације струковних терапеута.

4. да струковним физиотерапеутима, поред савременог теоријског знања и увежбавања и усвајања практичних вештина у процесима хабилитације и рехабилитације, пружи и довољно општег и допунског образовања кроз изборне предмете и едукативне курсеве и семинаре.

5. да кроз цео процес едукације струковних физиотерапеута провејава дух хуманости, посвећености и етичности, тако неопходан за квалитетан рад здравствених радника и сарадника. Савладавањем студијског програма струковни физиотерапеут, студенти су професионално оспособљени да :

- примењују напредна теоријска и практична стручна знања из области кинезитерапије и физикалне терапије самостално или у тиму,
- критички размишљају и решавају сложене проблеме, користећи сву потребну опрему (кинезиотејп траке, уређаје за ултразвучну, електро, магнетну и ласерску терапију, апарат за транскутану електричну нервну стимулацију итд.), а уз поштовање етичких стандарда професије и закона, - оспособљавају пацијенте да користе помагала,
- успешно комуницирају са пацијентима и мотивишу их за вежбање, а комуницирају и са породицама пацијената и члановима медицинског тима,
- организују, контролишу и обучавају друге за рад,
- планирају и спроводе истраживања у области рехабилитације, обрађују податке уз помоћ статистичких поступака и објављују налазе истраживања широј стручној јавности,
- воде здравствену документацију и евалуирају процес рехабилитације,
- прате и усвајају новине у овој области, радећи стално на свом усавршавању и унапређивању праксе.

Исходи учења подразумевају између осталог познавање и анализу човековог тела, мерење снаге мишића, коришћење информационах технологија, извођење физиотерапеутских рехабилитационих процедура и вежби, коришћење уређаја за рехабилитацију итд. Свршени студенти бивају оспособљени за рад на превенцији, лечењу и рехабилитацији у здравственим установама свих типова, бањским лечилиштима, спортским клубовима, као и у приватној пракси. Од студената који заврше овај програм очекујемо и да повећају стручну и стваралачку ефикасност, као и да наставе усавршавање на вишим степенима образовања.

Циљеви студијског програма **струковни медицински радиолог** су:

1. да струковним медицинским радиолозима пружи максимум савременог теоријског знања из медицине и додирних подручја, неопходних за ефикасан рад у радиодијагностици и радиотерапији.

2. да струковним медицинским радиолозима пружи могућност оптималног савладавања и реалног увежбавања вештина, односно процедура, метода и техника, неопходних за процесе радиодијагностике и радиотерапије.

3. да струковним медицинским радиолозима у склопу најсавременије едукације и менторског рада, пружи елементе контроле, праћења и истраживања у процесу радиодијагностике и радиотерапије, који би на бази савремене информатичке и статистичке анализе били основ за даље унапређење процеса ране детекције, правовремене дијагностике, терапије и побољшања едукације струковних медицинских радиолога.

4. да струковним медицинским радиолозима, поред савременог теоријског знања и увежбавања и усвајања практичних вештина у процесима радиодијагностике и радиотерапије, пружи и довољно општег и допунског образовања кроз изборне предмете и едукативне курсеве и семинаре.

5. да кроз цео процес едукације струковних медицинских радиолога провејава дух хуманости, посвећености и етичности, тако неопходан за квалитетан рад здравствених радника и сарадника. Савладавањем студијског програма струковни медицински радиолог, студенти су професионално оспособљени да:

- примењују напредна теоријска и практична стручна знања самостално или у тиму,
- спроводе радиографију делова и система тела уз употребу контрастних средстава или без њих,
- рукују рендгенским апаратом, ЦТ-ом, магнетном резонанцом, мамографом и да асистирају при употреби ултразвучне и колор доплер дијагностике,
- припремају и апликују дијагностичке и терапијске радиофармацеутике,
- асистирају у процедурама интервентне радиологије,
- маркирају, планирају и апликују радиотерапију и прате постигнуте резултате,
- припремају пацијенте за терапију и предузимају мере заштите од зрачења,
- критички размишљају и решавају сложене проблеме у пракси, а уз хуман и љубазан однос и поштовање прописа,
- успешно комуницирају са пацијентима, члановима њихових породица и члановима медицинског тима, организују, контролишу и обучавају друге за рад,
- планирају и спроводе истраживања, обрађују податке уз помоћ статистичких поступака и објављују налазе истраживања широј стручној јавности,
- воде здравственој документацију.

Исходи учења подразумевају квалитетну примену зрачења, успешно коришћење информационих технологија и свих уређаја за радиодијагностику, савладавање позиционирања и припреме пацијената, успешно примењивање доза и контрастних средстава, процењивање квалитета слике, снимање и тумачење слика, планирање радиотерапије, очување апарата итд. Свршени студенти бивају оспособљени за рад у здравственим установама свих типова и радиолошким институтима. Од студената који заврше овај програм очекујемо и да повећају стручну и стваралачку ефикасност, као и да наставе усавршавање на вишим степенима образовања.

Оцењивање студената и праћење напредовања врши се у складу са препорукама Болоњске конвенције, континуираним праћењем рада студената на теоријској и практичној настави, током израде семинарских радова и периодичном провером знања у току семестра, помоћу колоквијума. На крају семестра студенти полажу испит који се састоји од писменог и/или практичног и/или усменог дела. Поени остварени успешним испуњавањем предиспитних обавеза сабирају се са поенима оствареним на испиту и закључује се коначна оцена. Максималан укупан број поена које студент може да оствари је 100. Контрола квалитета оцењивања се спроводи прегледом Плана рада наставника и анкетањем студената на крају семестра, као и на основу извештаја Студентског парламента, на крају сваког семестра.

На конкретном примеру једног предмета, заједничког за сва три студијска програма основних студија, изложићемо опис свих активности учења потребних за достизање очекиваних исхода учења. Процену оптерећења студената на предмету врше наставници приликом припреме курикулума за акредитацију, а преиспитују је и при евентуалним мањим модификацијама које су могуће на почетку сваке школске године. Приликом ове процене полази се од силабуса предмета и плана извођења наставе на предмету, одређује се календар провера знања и начин утврђивања коначне оцене, а затим се процењује време потребно за све студентске активности и утврђује веза са бројем ЕСПБ за тај предмет.

Конкретно ћемо приказати како изгледа овај процес за предмет Физиологија, који се изучава у првом семестру на сва три студијска програма основних студија, као обавезан предмет.

Спецификација предмета Физиологија, план извођења наставе за школску 2021/2022

Врста и ниво студија:	Основне струковне студије, први степен
Назив предмета:	ФИЗИОЛОГИЈА
Наставник:	Нина Ђукановић
Сарадник:	Јелана Лаковић
Статус предмета:	Обавезан
Број ЕСПБ:	5
Услов:	Студент мора бити уписан у први семестар.
Место и време извођења наставе	Предавања: Вежбе:
Циљ предмета је разумевање нормалног функционисања људског организма и механизма биолошке регулације, како би се објаснили и схватили процеси који доводе до настанка болести.	
Исход предмета: Знање стечено на предмету Физиологија оспособљава студента да: <ul style="list-style-type: none"> - разуме начин одвијања физиолошких процеса у организму, - повезује функције више различитих система, - схвати механизме настајања различитих патолошких процеса. 	
<p>Садржај предмета</p> <p><u>Теоријска настава:</u></p> <p>Увод у физиологију. Хомеостаза. Ћелијска физиологија. Телесне течности. Типови транспорта. Физиологија екситабилних ткива. Физиологија крви. Физиологија кардиоваскуларног система. Физиологија респираторног система и плућне циркулације. Физиологија уринарног система. Ацидо-базна равнотежа. Физиологија дигестивног система. Енергетски метаболизам. Физиологија ендокриног система. Репродуктивна физиологија. Општи принципи неурофизиологије. Сензорни систем. Чула. Моторни систем. Лимбичке функције и церебрални кортекс.</p> <p><u>Практична настава:</u></p> <p>Акциони потенцијал. Мишићна контракција. Одређивање броја еритроцита, одређивање хематокрита и концентрације хемоглобина у крви. Релативна и апсолутна леукоцитарна формула. Одређивање крвне групе ОАБ система. Аускултација срчаних тонова. Анализа ЕКГ-а. Мерење артеријског крвног притиска. Спирометрија. Клинички важни клиренси. Ацидо-базна равнотежа. Одређивање базалног метаболизма. Испитивање рефлекса. Презентација семинарских радова.</p>	
<p>Списак области за испит</p> <p><u>Градиво за колоквијум:</u> Увод у физиологију. Хомеостаза. Ћелијска физиологија. Телесне течности. Типови транспорта. Физиологија екситабилних ткива. Физиологија крви. Физиологија кардиоваскуларног система. Физиологија респираторног система и плућне циркулације.</p> <p><u>Термин за колоквијум</u> – 8. недеља наставе</p> <p><u>Градиво за испит:</u> целокупно градиво.</p>	

Литература

1. Ђукановић Н. Физиологија човека, 1. издање, издавач Н. Ђукановић, Београд 2020.
2. Митровић Д. и сарадници. Основи физиологије човека, 5. издање, издавач Д.Митровић, Београд 2009.
3. Ауторизована предавања

Број часова активне наставе: 60 (3+1) Остали часови:

Предавања: 45	Вежбе: 15	Други облици наставе:	Студијски истраживачки рад:
-------------------------	---------------------	--------------------------	--------------------------------

Методе извођења наставе: Интерактивна теоријска и практична настава, семинари, консултације.

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена 0 - 40	Завршни испит	поена 0 - 60
активност у току предавања	0 - 5	тест	0 - 30
практична настава	0 - 5	писмени испит	
колоквијум-и	0 - 20	практични испит	
семинар-и	0 - 10	усмени испит	0 - 30

На основу поена сакупљених на предиспитним активностима (максимално 40 поена, од којих по 5 на присуство и активност у току предавања и практичне наставе, 20 поена на колоквијуму и 10 на семинарском раду) и испиту (максимално 60 поена, од којих 30 на тесту и 30 на усменом испиту) формира се коначна оцена по датом табели:

Оцена	Број поена
5	мање од 51
6	51-60
7	61-70
8	71-80
9	81-90
10	више од 90

Укупан број часова активне наставе на недељном нивоу за наведени предмет износи 4 часа (3 часа теоријске и 1 час практичне наставе), што на нивоу целог семестра износи 60 часова (4 x 15). Студенти су обавезни да проведу 90 сати самосталног рада, тако да је за овај предмет предвиђено укупно 150 сати рада и зато носи 5 ЕСПБ, с обзиром да је вредност 1 ЕСПБ 30 сати. Радно оптерећење студента и обрачун одговарајућих ЕСПБ бодова, појединачно за наставне предмете, вршено је на основу следећих параметара:

- Трајање семестра..... 15 недеља
- Укупно радних недеља у школској години..... 45 недеља
- Укупно недељно ангажовање студента..... 40 сати
- Укупан фонд сати рада у школској години..... 1800 сати
- Стандардни годишњи број ЕСПБ..... 60 ЕСПБ
- Укупно сати рада за 1 ЕСПБ 30 сати

Мастер струковне студије представљају високо стручну едукацију медицинског кадра са акцентом на струковном теоријском и практично примењивом знању.

Модерно конципиран наставни план и програм, високо професионални и реномирани наставни кадар, са великим клиничким искуством, као и реномиране наставне базе, гарантују оптималну едукацију високог струковног медицинског кадра. Садржај студијских програма покрива сва подручја битна за образовање и рад будућих **мастер струковних медицинских сестара, физиотерапеута и медицинских радиолога** за поједине области здравствене неге.

Студијски програми мастер струковних студија су усклађени и у извесној мери унапређени у односу на сличне студијске програме у околним земљама и Европи. Методе извођења наставе су осавремене видео презентацијама, демонстрацијама и потпуним увежбавањем потребних вештина, дискусионим групама, јавним часовима, елементима истраживачке методологије у сестринству, хабилитацији и рехабилитацији и радиологији, радом на рачунарима, информатиком и статистиком, менторским праћењем сваког студента и на крају израдом завршног мастер рада. С тим у вези, студијски програми мастер струковних студија усаглашени су са значајним новинама и допунама европских и светских студијских програма, нарочито по питању практичног увежбавања и реалног усвајања вештина у процесу здравствене неге, физиотерапије, радиодијагностике и радиотерапије.

Студије на струковним мастер програмима трају две године (четири семестра) и носе 120 ЕСПБ бодова, а после завршетка четвртог семестра и положених свих испита брани се мастер рад и стиче се стручни назив Струковни мастер. Наставни планови су конципирани тако да за сваку школску годину студент остварује 60 ЕСПБ бодова. Анализом програма може се видети да су различити облици наставе балансирани са исходима учења.

Студијски програми **мастер струковних студија**: Здравствена нега, Физиотерапија, Медицинска радиологија имају укупно по 16 предмета (од тог броја студент полаже 14): 12 обавезних и 4 изборна (студент се опредељује за укупно 2 изборна предмета у току студирања) уз завршавање 240 сати стручне праксе и одбрану мастер рада. Стручна пракса носи 8 ЕСПБ по школској години. Оваква расподела бодова и броја часова је у складу са праксом високог образовања у научној области здравствене неге, физиотерапије и медицинске радиологије у ЕУ. Студент је у обавези да обави стручну праксу за сваку годину студија. Током обе године студирања, студент је у обавези да обави по 120 часова стручне праксе у референтним здравственим установама. Склад између наставних метода, циљева и исхода учења и критеријума оцењивања обезбеђен је повезаношћу која се дефинише за појединачне предмете и цео студијски програм. Методе наставе оријентисане су ка учењу студената и систему оцењивања заснованом на мерењу исхода учења. Циљеве и исходе учења су дефинисали наставници и сарадници на њиховим предметима, док се хармонизација и надовезивање исхода учења кроз већи број предмета дефинише њиховим међузависностима.

Циљеви студијског програма **Здравствена нега** су:

1. Да струковним мастер медицинским сестрама-техничарима пружи максимум савременог теоријског знања из медицине и тангентних подручја, неопходног за ефикасан рад у здравственој нези пацијената и других клијената који траже додатну здравствену негу и заштиту.
2. Да струковним мастер медицинским сестрама-техничарима пружи могућност оптималног савладавања и реалног увежбавања вештина, односно процедура, метода и техника, неопходних за процес савремене здравствене неге болесника у различитим областима медицине.
3. Да струковним мастер медицинским сестрама-техничарима, у склопу најсавременије едукације и менторског рада, пружи елементе контроле, праћења и истраживања у процесу

здравствене неге различитих популација болесника и клијената, који би на бази савремене информатичке и статистичке анализе били основ за даље унапређење процеса здравствене неге.

4. Да струковним мастер медицинским сестрама-техничарима, поред савременог теоријског знања и увежбавања и усвајања практичних вештина у процесу здравствене неге, пружи и довољно општег и допунског образовања кроз изборне предмете и едукативне курсеве и семинаре.
5. Да кроз цео процес едукације струковних мастер медицинских сестара-техничара провејава дух хуманости, посвећености и етичности, тако неопходан за квалитетан рад здравствених радника и сарадника.

Студијски програм мастер струковних студија Здравствена нега дизајниран је да оспособи свршене студенте да:

- примењују напредна теоријска и практична стручна знања и постављају и примењују стандарде здравствене неге у свим специјалистичким гранама медицине самостално или у тиму,
- тачно примењују дијагностичке и терапијске процедуре,
- критички размишљају и решавају сложене и непредвидиве проблеме, користећи сву медицинску опрему и апарате неопходне за рад, а уз поштовање етичких стандарда професије и закона,
- раде на превенцији болести и промоцији и очувању здравља,
- успешно комуницирају са пацијентима којима пружају и основну психолошку подршку, а комуницирају и са породицама пацијената и члановима медицинског тима,
- користе информационе технологије и ресурсе,
- организују, контролишу и обучавају друге за рад,
- планирају и спроводе истраживања у области сестринства, обрађују податке уз помоћ статистичких поступака и објављују налазе истраживања широкој стручној јавности,
- планирају и воде здравствену документацију и евалуирају процес здравствене неге,
- прате и усвајају новине у овој области, радећи стално на свом усавршавању и унапређивању праксе.

Исходи учења подразумевају, између осталог, извођење различитих дијагностичких и терапијских процедура и техника у оквиру здравствене неге, руковање свим апаратима неопходним за дијагностичке и терапијске процедуре, коришћење информационог технологија, управљање процесом неге, вођење документације, спровођење здравствено васпитног рада итд. Свршени студенти бивају оспособљени за рад на превенцији, лечењу и рехабилитацији у адекватним здравственим установама (болничким и клиничким одељењима, диспанзерима и амбулантама) и специјалним установама и центрима као и у склопу кућног лечења (ванболничким условима). Од студената који заврше овај програм очекујемо и да повећају стручну и стваралачку ефикасност, као и да се оспособе за даље стручно усавршавање.

Циљеви студијског програма **Физиотерапија** су:

1. Да струковним мастер физиотерапеутима пружи максимум савременог теоријског знања из медицине и тангентних подручја, неопходног за ефикасан рад у хабилитацији и рехабилитацији пацијената и других клијената који траже додатну здравствену бригу, заштиту и функционално оспособљавање.
2. Да струковним мастер физиотерапеутима пружи могућност оптималног савладавања и реалног увежбавања вештина, односно процедура, метода и техника, неопходних за процесе хабилитације и рехабилитације различитих популација пацијената и клијената.
3. Да струковним мастер физиотерапеутима у склопу најсавременије едукације и менторског рада, пружи елементе контроле, праћења и истраживања у процесу ране детекције, функционалне дијагностике, хабилитације и рехабилитације различитих популација

болесника и клијената, који би на бази савремене информатичке и статистичке анализе били основ за даље унапређење процеса ране детекције, правовремене дијагностике, хабилитације и рехабилитације и побољшања едукације струковних мастер физиотерапеута.

4. Да струковним мастер физиотерапеутима, поред савременог теоријског знања и увежбавања и усвајања практичних вештина у процесима хабилитације и рехабилитације, пружи и довољно општег и допунског образовања кроз изборне предмете и едукативне курсеве и семинаре.
5. Да кроз цео процес едукације струковних мастер физиотерапеута провејава дух хуманости, посвећености и етичности, тако неопходан за квалитетан рад здравствених радника и сарадника.

Студијски програм мастер струковних студија Физиотерапија дизајниран је да оспособи свршене студенте да:

- примењују напредна теоријска и практична стручна знања из области кинезитерапије и физикалне терапије самостално или у тиму,
- критички размишљају и решавају сложене проблеме, користећи сву потребну опрему (кинезиотејп траке, уређаје за ултразвучну, електро, магнетну и ласерску терапију, апарат за транскутану електричну нервну стимулацију итд.), а уз поштовање етичких стандарда професије и закона,
- оспособљавају пацијенте да користе помагала,
- успешно комуницирају са пацијентима и мотивишу их за активно учешће у процесу рехабилитације, али и да комуницирају и са породицама пацијената и члановима медицинског тима,
- организују, контролишу и обучавају друге за рад,
- планирају и спроводе истраживања у области рехабилитације, обрађују податке уз помоћ одговарајућих статистичких процедура и објављују налазе истраживања широј стручној јавности,
- воде здравствену документацију и евалуирају процес рехабилитације,
- прате и усвајају новине у овој области, радећи стално на свом усавршавању и унапређивању праксе.

Исходи учења подразумевају између осталог, познавање човековог тела и његове моторике, познавање и коришћење дијагностичких поступака и инструмената, извођење савремених физиотерапеутских рехабилитационих процедура и вежби, коришћење савремених уређаја за рехабилитацију, коришћење информационих технологија и роботике у рехабилитацији итд. Струковни мастер физиотерапеути бивају оспособљени за рад на превенцији, лечењу и рехабилитацији у здравственим установама свих типова, бањским лечилиштима, спортским клубовима, као и у приватној пракси. Од студената који заврше овај програм очекујемо и да повећају стручну и стваралачку ефикасност, као и да наставе да се перманентно стручно усавршавају.

Циљеви студијског програма **Медицинска радиологија** су:

1. Да струковним мастер медицинским радиолозима пружи максимум савременог теоријског знања из медицине и додирних подручја, неопходних за ефикасан рад у радиодијагностици и радиотерапији.
2. Да струковним мастер медицинским радиолозима пружи могућност оптималног савладавања и реалног увежбавања вештина, односно процедура, метода и техника, неопходних за процесе радиодијагностике и радиотерапије.
3. Да струковним мастер медицинским радиолозима у склопу најсавременије едукације и менторског рада, пружи елементе контроле, праћења и истраживања у процесу радиодијагностике и радиотерапије, који би на бази савремене информатичке и статистичке

- анализе били основ за даље унапређење процеса ране детекције, правовремене дијагностике, терапије и побољшања едукације мастер струковних медицинских радиолога.
4. Да струковним мастер медицинским радиолозима, поред савременог теоријског знања и увежбавања и усвајања практичних вештина у процесима радиодијагностике и радиотерапије, пружи и довољно општег и допунског образовања кроз изборне предмете и едукативне курсеве и семинаре.
 5. Да кроз цео процес едукације струковних мастер медицинских радиолога провејава дух хуманости, посвећености и етичности, тако неопходан за квалитетан рад здравствених радника и сарадника.

Студијски програм мастер струковних студија Медицинска радиологија дизајниран је да оспособи свршене студенте да:

- примењују напредна теоријска и практична стручна знања самостално или у тиму
- спроводе радиографију делова и система тела уз употребу контрастних средстава или без њих,
- рукују рендгенским апаратом, ЦТ-ом, магнетном резонанцом, мамографом и да асистирају при употреби ултразвучне и колор доплер дијагностике,
- припремају и апликују дијагностичке и терапијске радиофармацевтике,
- асистирају у процедурама интервентне радиологије,
- мартирају, планирају и апликују радиотерапију и прате постигнуте резултате,
- припремају пацијенте за терапију и предузимају мере заштите од зрачења,
- критички размишљају и решавају сложене проблеме у пракси, а уз хуман и љубазан однос и поштовање прописа,
- успешно комуницирају са пацијентима, члановима њихових породица и члановима медицинског тима,
- организују, контролишу и обучавају друге за рад,
- планирају и спроводе истраживања, обрађују податке уз помоћ статистичких поступака и објављују налазе истраживања широј стручној јавности,
- воде здравствену документацију,
- прате и усвајају новине у овој области, радећи стално на свом усавршавању.

Исходи учења подразумевају квалитетну примену зрачења, успешно коришћење информационих технологија и свих уређаја за радиодијагностику, савладавање позиционирања и припреме пацијената, успешно примењивање доза и контрастних средстава, процењивање квалитета слике, снимање и тумачење слика, планирање радиотерапије, очување апарата итд. Струковни мастер медицински радиолози бивају оспособљени за рад у здравственим установама свих типова и радиолошким институтима. Од студената који заврше овај програм очекујемо и да повећају стручну и стваралачку ефикасност, да наставе усавршавање на вишим степенима образовања, као и да наставе да се перманентно стручно усавршавају.

Процене постигнућа студената у остваривању жељених исхода учења базирају се на мишљењу и ставовима самих студената, на мишљењу и ставовима представника послодаваца, а у одређеној мери и на подацима који се односе на могућност свршених студената да наставе даље школовање на вишим нивоима студија или да се запосле у струци. На основу свих ових параметара може се тврдити да су предвиђени исходи учења у највећој мери постигнути на овим студијским програмима Високе медицинске школе струковних студија „Милутин Миланковић“.

Оцењивање студената и праћење њиховог напредовања врши се у складу са препорукама Болоњске конвенције. То подразумева континуирано праћење учинка студената током теоријске и практичне наставе, као и у процесу израде семинарских радова, уз периодичне провере знања током семестра путем колоквијума. На крају семестра, студенти полажу испит који обухвата писмени, практични и/или усмени део. Поени добијени за успешно обављање предиспитних обавеза сабирају се са поенима оствареним на испиту, чиме се утврђује коначна

оцена. Максимални број поена који студент може прикупити је 100. Контрола квалитета оцењивања обавља се кроз преглед Плана рада наставника, анкетирање студената на крају семестра, као и на основу извештаја Студентског парламента, који се подноси на крају сваког семестра.

На примеру једног предмета, који је заједнички за сва три студијска програма мастер струковних студија, детаљно ћемо описати све активности учења потребне за постизање очекиваних исхода. Процена оптерећења студената на предмету одвија се од стране наставника приликом припреме курикулума за акредитацију, а затим се преиспитује и врши евентуална модификацијама почетком сваке школске године. Ова процена започиње анализом силабуса и плана извођења наставе, затим се утврђује календар провере знања и начин оцењивања, а на крају се процењује време потребно за све активности студената и успоставља веза са бројем ЕСПБ бодова за тај предмет.

Конкретно ћемо представити овај процес на примеру предмета Вештине комуникације у здравственом тиму, који се изучава у првом семестру на сва три студијска програма мастер струковних студија као обавезни предмет.

Спецификација предмета Вештине комуникације у здравственом тиму, план извођења наставе за школску 2021/22. годину.

Врста и ниво студија:	Мастер струковне студије, други степен
Назив предмета:	Вештине комуникације у здравственом тиму
Наставник:	Лелица Годоровић
Сарадник:	
Статус предмета:	Обавезни предмет
Број ЕСПБ:	7 (седам)
Услов:	Нема
Место и време извођења наставе	Предавања: Вежбе:

Циљ предмета: Освестити код студената мастер студија значај комуникацијских вештина у процесима превенције, дијагностиковања и лечења болести. Усвајање знања из комуникологије. Усавршавање и увежбавање социјалних и комуникацијских вештина. Усавршавање вештина активног постављања питања и активног слушања неопходних за квалитетан здравствени интервју и целокупан процес здравственог рада, здравствено-васпитног и едукативног рада у здравству. Подршка ефективном и ефикасном функционисању медицинских тимова. Разумевање процеса интерперсоналне комуникације у настајању конфликта. Разумевање односа између комуникације и стреса. Подизање нивоа емоционалне интелигенције студената.

Исход предмета:

Студент разуме значај комуникацијских вештина у процесима превенције, дијагностиковања и лечења болести. Стиче увид у сопствени стил комуницирања и стил комуницирања других особа. Користи комуникацијске алате и вештине за спровођење процеса здравственог рада од прикупљања анамнестичких информација, преко постављања циљева, планирања и реализација интервенција до евалуације. Користи вештине терапијске комуникације. Ефективно и ефикасно спроводи едукацију пацијената за управљање болешћу. Конструктивно комуницира унутар медицинског тима и са породицом болесника. Сналази се у конфликтним

ситуацијама на релацији пацијент /породица пацијента – здравствени рад и унутар медицинског тима. Минимизира стрес и синдром „изгарања“.

Садржај предмета:

Теоријска настава: Значај комуникацијских вештина у промоцији здравља, превенцији болести и лечењу. Вербална и невербална комуникација. Емоционална интелигенција. Однос здравственог радника и болесника/корисника здравствене услуге. Информацијска комуникација. Терапијска комуникација. Плацебо и ноцебо. Емпатија. Асертивност. Поверење. Активно слушање. Постављање питања. Медицински интервју. Мотивацијски интервју као алат за подстицање пацијента на промену нездравог понашања. Комуникација у медицинским тимовима. Управљање конфликтима. Давање и примање повратне информације. Комуникација са породицом болесника. Едукација болесника. Саопштавање лоших вести. Комуникација са умирућим болесницима. Управљање стресом.

Практична настава: Вежбе прате све теоријске садржаје, презентација примера из праксе, тематски пројекти.

Литература:

Јањић, В., & Петровић, М. (2017). *Вештина комуникације у здравству*. Крагујевац:

Медицински факултет.

Lončar, V., & Jeftić, V. I. (2019). *Profesionalna komunikacija u sestinstvu*. Zagreb: Medicinska naklada.

Петровић, С. Д. (2019). *Умешност комуницирања: Теоријски и практични аспекти*. Београд: Клио (одабрана поглавља).

Број часова активне наставе: (3+3)	Теоријска настава: 45	Практична настава: 45
---	------------------------------	------------------------------

Методe извођења наставе:

Предавања, вежбе, семинарски рад, колоквијум, консултације

Оцена знања (максимални број поена 100)

Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања	10	усмени испит	40
практична настава	20		
семинарски рад – приказ случаја	10		
презентација пројекта	20		

На основу поена сакупљених на предиспитним активностима (максимално 60 поена, од којих 10 на присуство и активност у току предавања, 20 на присуство и активност током практичне наставе, 10 на семинарском раду и 20 поена на презентацији пројекта) и испиту (максимално 40 поена на усменом испиту) формира се коначна оцена по датој табели:

Оцена	Број поена
5	0-50
6	51-60
7	61-70
8	71-80

9	81-90
10	91-100

Укупан број часова активне наставе на недељном нивоу за наведени предмет износи 6 часова (3 часа теоријске и 3 часа практичне наставе), што на нивоу целог семестра износи 45 часова (3 x 15). За овај предмет је предвиђено укупно 105 сати рада и зато носи 7 ЕСПБ, с обзиром на то да је вредност 1 ЕСПБ 15 сати.

Радно оптерећење студента и обрачун одговарајућих ЕСПБ бодова, појединачно за наставне предмете, вршено је на основу следећих параметара:

- Трајање семестра..... 15 недеља
- Укупно радних недеља у школској години..... 45 недеља
- Укупно недељно ангажовање студента..... 40 сати
- Укупан фонд сати рада у школској години..... 1800 сати
- Стандардни годишњи број ЕСПБ..... 60 ЕСПБ
- Укупно сати рада за 1 ЕСПБ 15 сати

На основу анализе и процене тренутне ситуације, циљева, исхода, структуре и садржаја студијских програма, могу се извести следећи закључци:

- Школа је акредитовала **три студијска програма основних струковних студија**: струковна медицинска сестра-техничар, струковни физиотерапеут и струковни медицински радиолог и **три студијска програма мастер струковних студија**: Здравствена нега, Физиотерапија, Медицинска радиологија
- студијски програми су научно-стручно утемељени;
- студијски програми имају јасно дефинисану сврху и улогу у образовном систему;
- курикулуми свих студијских програма су усклађени са Законом о високом образовању, Стандардима за акредитацију студијских програма и принципима Болоњске декларације;
- напредовање студената при савладавању студијских програма вреднује се ЕСПБ бодовима;
- циљеви студијских програма, исходи учења, знања и вештине које свршени студенти стичу су прецизно дефинисани и усклађени са основним задацима и циљевима Школе.

У Прилогу 4.3 је дата табела мапирања предмета једног студијског програма као помоћ за стицање увида у то како су програмски исходи учења покривени у оквиру обавезних предмета који су дефинисани програмом;

- наставни планови и програми су приказани табеларно по годинама, при чему се води рачуна о односу општеобразовних, научно и стручно-апликативних и теоријско-методолошких дисциплина;
- сви студијски програми основних и мастер студија су усклађена са савременим светским токовима и стањем науке и струке и упоредиви су са студијским програмима сличних иностраних високошколских установа.

4.2 Високошколска установа има утврђене поступке за одобравање, праћење и контролу програма студија.

Висока медицинска школа струковних студија „Милутин Миланковић“ има утврђене поступке за одобравање, праћење и контролу програма студија.

На основу одлуке Наставно-стручног већа о покретању поступка за увођење студијског програма, Комисија за припрему документације за акредитацију студијских програма, коју образује Наставно-стручно веће Школе, подноси предлог за увођење студијског програма. Студијски програм усваја Наставно-стручно веће Школе, уз могућност консултације са

струковним организацијама. Извођење студијског програма Школа реализује након акредитације истог код надлежног органа.

Комисија за обезбеђење квалитета континуирано прикупља информације и прати квалитет студијских програма, а у оквиру процеса самовредновања Школе, врши проверу циљева студијских програма; контролу садржаја и структуре студијских програма у сврху праћења најновијих достигнућа у области медицине, рехабилитације и здравствене неге, као и медицинске радиологије; контролу радног оптерећења студената на основу анализе потребног времена засавладавање појединих предмета и на основу анкете студената; као и планирање и спровођење анкете студената, дипломираних студената и њихових послодаваца.

Наставници Школе дају предлоге за усавршавање курикулума студијских програма, које разматра и усваја Наставно-стручно веће Школе.

Школа, најмање једном у три године, врши упоређивање садржаја курикулума студијских програма са садржајима сродних студијских програма на високошколским установама у иностранству.

Успешност спровођења програма прати се и интерном контролом теоријске и практичне наставе, од стране Комисије за обезбеђење квалитета, периодичним извештајима наставног особља, као и међусобном интеракцијом са послодавцима, у смислу успешности савладавања програма и стечених стручних компетенција. Периодична евалуација програма спроводи се одређеном променом садржаја предмета, на основу достигнућа струке и науке, као и евентуалном променом препоручене литературе, у складу са садржајем предмета и развојем области, као и увођењем додатне литературе за заинтересоване студенте. Са друге стране студентима је омогућено организовање и активност у складу са Законом о високом образовању, те учествовање у органима Школе и њиховим телима при расправљању, о питањима која се односе на осигурање квалитета наставе, реформу студијских програма, анализу ефикасности студирања и утврђивање броја ЕСПБ бодова. Такође, Школа спроводи студентске анкете о процени квалитета студијског програма, што повратно утиче на повећање квалитета наставе. Школа анализира и пролазност и просечне оцене на свим предметима свих студијских програма, по годинама студија и по испитним роковима и тиме додатно контролише ефикасност студирања.

- 4.3 Високошколска установа редовно прибавља повратне информације од послодаваца, представника Националне службе за запошљавање и других одговарајућих организација о квалитету студија и својих студијских програма.

Школа континуирано прати и информише се о исходима и стеченим знањима студената по завршетку студија, могућностима заснивања радног односа и даљег школовања.

Једном годишње спроводи се анкетавање послодаваца у вези са њиховим задовољством квалификацијама свршених студената наше Школе. Послодавци такође могу да дају предлог за евентуално унапређење студијских програма у циљу подизања знања и вештина студената. Комисија за обезбеђење квалитета анализира резултате анкете и укључује их у Извештај о самовредновању (Прилог 4.2). Ови резултати уједно представљају и део стратегије унапређивања квалитета студијских програма у оквиру новог циклуса акредитације.

Периодично, обично на трогодишњем нивоу, Школа добија и релевантне информације од представника Националне службе за запошљавање, чиме се стиче увид о броју незапослених лица са високом медицинском школом, те дужини времена чекања за заснивање радног односа. У циљу добијања још поузданијих и значајнијих информација, неопходна је интензивнија сарадња између студената, представника послодаваца и Школе, која би подразумевала чување контаката са свршеним студентима преко алумни организације, која није заживела на прави начин.

4.4 Високошколска установа обезбеђује студентима учешће у оцењивању и осигурању квалитета студијских програма.

Оцењивање и осигурање квалитета студијских програма, као и праћење постигнутих исхода учења подразумева и активно учешће студената. У складу са Стратегијом обезбеђења квалитета и Правилником о обезбеђењу квалитета, у Школи се континуирано врши испитивање мишљења и прикупљање информација како од активних тако и од свршених студената. На крају сваког семестра предвиђено је да студенти попуне анкету о вредновању квалитета наставног процеса и педагошког рада наставника и сарадника, док се на крају сваке школске године оцењује квалитет рада органа управљања и ненаставне подршке. По завршетку студија предвиђено је да дипломирани студенти попуне анкету о квалитету студијских програма и постигнутим исходима учења. Резултати анкета о квалитету студијских програма и постигнутим исходима учења саставни су део Извештаја о самовредновању (Прилог 4.1), а уједно представљају и део стратегије унапређивања квалитета студијских програма у оквиру новог циклуса акредитације. Актима Школе прописано је да су представници студената активни и равноправни чланови Комисије за обезбеђење квалитета и Дисциплинске комисије. Како је дат предлог да се формира Комисија за праћење и унапређење квалитета наставе, било би пожељно да студенти нађу своје место и у саставу те комисије.

4.5 Високошколска установа обезбеђује непрекидно осавремењивање садржаја курикулума и њихову упоредивост са курикулумима одговарајућих страних високошколских установа.

Осавремењивање садржаја курикулума и њихова упоредивост са курикулумима одговарајућих страних високошколских установа спроводи се у првом реду кроз могућност промене садржаја предмета и то на почетку школске године. Евантуалне промене су у складу са препорукама КАПК-а, којима је прецизирано шта се подразумева под мањим изменама које не представљају суштинску промену самих студијских програма која би захтевала процес нове акредитације. Тако на пример, могуће је вршити промену наставника који предаје одређени предмет због промена у саставу наставног кадра, узрокованог одласцима у пензију или унапређењем сарадника у веће наставно звање. Уколико се мења препоручена литература, промена мора бити у складу са садржајем предмета и развојем области, чиме се прати динамика издавања нових уџбеника и остале пратеће литературе. У неким ситуацијама, а на основу праћења оптерећења студената, дешава се промена форме предиспитних обавеза или однос поена које је могуће остварити за време предиспитних и испитних обавеза, али се строго води рачуна да нова подела остане у оквирима дефинисаним Законом о високом образовању. Такође, у складу са препорукама промене нису веће од 20% акредитованог садржаја.

Сагласно Правилнику о стандардима и поступку за акредитацију студијских програма, сви акредитовани студијски програми Школе усклађени су са најмање три програма иностраних високошколских установа, од којих су најмање два из високошколских установа европског образовног простора.

Потврду квалитета студијских програма представља и чињеница да је Школа члан Мреже високих школа сестринства Европе (ЕНМ), од дана 16.11.2011. године, коју чини 14 земаља и 30 високих медицинских школа Европе. Поменута асоцијација пружа могућности мултилатералне сарадње међу чланицама по питању студијских програма, размене студената и другим питањима од значаја за целокупно високо образовање сестринског профила. Сарадњом са школама истог профила на нивоу Републике Србије и одржавањем стручних састанака улаже се напор у циљу приближавања студијских програма и подизања квалитета истих. Школа је активно укључена и у рад Конференције академија струковних студија и секције високих медицинских школа која функционише у оквиру ње.

4.6 Курикулум студијског програма подстиче студенте на стваралачки начин размишљања, на дедуктивни начин истраживања, као и примену тих знања и вештина у практичне сврхе.

Курикулуми свих студијских програма основних и мастер студија писани су на начин да представљају снажан темељ развоја неопходних компетенција свршених студената. У изради курикулума водило се рачуна да постоји унутрашња усаглашеност, која подразумева примарно стицање знања из базичних научних дисциплина, након чега следи усвајање знања и вештина из уско специфичних и стручних области. У складу са јасно дефинисаним циљевима и исходима студија, наставни процес је оријентисан ка активном укључивању студената, подстицању интерактивне наставе и критичког размишљања, те промовише примену усвојених знања и повезивање са раније стеченим знањима што је од велике помоћи у решавању свакодневних проблема савремене клиничке праксе.

4.7 Услови и поступци који су неопходни за завршавање студија и добијање дипломе одређеног нивоа образовања су дефинисани и доступни јавности, нарочито у електронској форми и усклађени су са циљевима, садржајима и обимом акредитованих студијских програма.

Сви студијски програми основних и мастер студија имају јасно и прецизно дефинисане и утврђене циљеве, исходе, академски, односно научни назив, услове за упис и потребно време за извођење појединих врста студија, јасно представљен курикулум, листу обавезних и изборних предмета са оквирним садржајем, начин извођења студија, недељни, семестрални и укупни број часова активне наставе, вредност сваког предмета исказану у ЕСПБ бодовима, вредност завршног рада и мастер рада, као и све друге чињенице битне за извођење студијског програма.

Завршни, односно Мастер рад представља самосталан теоријско-истраживачки рад студента, за чију израду студент почиње да се припрема током последње године студија. За завршни, односно мастер рад студент бира тему из стручно-апликативног предмета. Ментор даје инструкције студенту везано за одговарајућу литературу и методологију израде завршног рада, односно мастер рада. Завршни, односно мастер рад се израђује у писаној форми и садржи следеће елементе: уводни теоријски део, циљеве истраживања, хипотезе истраживања, методологију рада, резултате истраживања, дискусију, закључак, предлог мера и литературу. Завршни, односно мастер рад се јавно брани, пред комисијом од 3 члана и оцењује се оценом од 5 до 10. Наставници и студенти су упознати са захтевима које завршни, односно мастер рад треба да испуни, тако што се упутство за израду завршног и мастер рада налази на интернет страници Школе, а додатно током израде завршног и мастер рада студенти се увек могу консултовати са својим ментором.

Такође, сви услови и поступци који су неопходни за завршавање студија и добијање дипломе су транспарентни и доступни на званичној интернет страници Школе.

SWOT анализа

S - (Strenght): Предности

W – (Weakness): Слабости

<ul style="list-style-type: none"> ❖ Студијски програми су научно-стручно утемељени и усаглашени са циљевима Школе (+++) ❖ Циљеви студијских програма су јасно дефинисани и у потпуности усклађени са исходима учења (+++) ❖ Оптерећење студената изражено бројем ЕСПБ бодова је усклађено са жељеним исходима учења (++) ❖ Наставни планови и програми су приказани табеларно по годинама, са адекватно усклађеним односом општеобразовних, научно и стручно-апликативних и теоријско-методолошких предмета (+++) ❖ Поступци за одобравање, праћење и контролу студијских програма су јасно дефинисани (+++) ❖ Информације о студијским програмима налазе се на званичној интернет страници Школе (+++) ❖ Информације о завршном и мастер раду доступне су на интернет страници Школе (+++) 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Недовољна мотивисаност послодаваца за пружање повратних информација о квалификацијама свршених студената (++) ❖ План рада са свим тематским јединицама и датумима њиховог презентовања за сваки појединачни предмет, у оквиру одређеног студијског програма, није доступан на сајту Школе (++) ❖ Понављање наставног садржаја на одређеним предметима (+) ❖ Неједнако оптерећење студената на завршним радовима и неравномерна дистрибуција дипломаца по наставнику (++)
О – (Opportunities): Могућности	Т – (Threats): Опасности
<ul style="list-style-type: none"> ❖ Даљи развој и осавремењивање наставе (++) ❖ Креирање нових студијских програма у складу са потенцијалима Школе (++) ❖ Значајнији облици сарадње са другим високошколским установама (++) ❖ Систематизовање базе података о дипломираним студентима и развој Алумни организације (+++) 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Неадекватно предзнање које студенти доносе из средњих школа (++) ❖ Недовољна мотивисаност будућих студената (+++) ❖ Економска ситуација у земљи која утиче на одустајање одређеног броја студената од даљег студирања (++)
Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 4:	
<ul style="list-style-type: none"> ✓ Мотивисати наставнике и студенате за активније учешће у процесу анализе и осавремењивања студијских програма. ✓ Веће укључивање послодаваца приликом анализе и осавремењивања студијских програма ✓ Додатно преиспитати међусобну повезаност предмета ради елиминације садржаја који се понављају и убацивања оних који недостају ✓ Вршити континуирану анализу ЕСПБ оптерећења ✓ Покушати што више уједначити оптерећење студената на завршним радовима и број дипломаца по наставнику ✓ Унапредити сарадњу са сродним Школама, пре свега из окружења 	

✓ **Формирање и развој Алумни организације**

Показатељи и прилози за стандард 4:

Табела 4.1. Листа свих студијских програма који су акредитовани на високошколској установи од 2011. године са укупним бројем уписаних студената на свим годинама студија у текућој и претходне две школске године

Табела 4.2. Број и проценат дипломираних студената (у односу на број уписаних) у претходне три школске године у оквиру акредитованих студијских програма. Ови подаци се израчунавају тако што се укупан број студената који су дипломирали у школској години (до 30.09.) подели бројем студената уписаних у прву годину студија исте школске године. Податке показати посебно за сваки ниво студија.

Табела 4.3. Просечно трајање студија у претходне три школске године. Овај податак се добија тако што се за студенте који су дипломирали до краја школске године (до 30.09.) израчуна просечно трајање студирања. Податке показати посебно за сваки ниво студија.

Прилог 4.1. Анализа резултата анкета о мишљењу дипломираних студената о квалитету студијског програма и постигнутим исходима учења.

Прилог 4.2. Анализа резултата анкета о задовољству послодаваца стеченим квалификацијама дипломаца.

Прилог 4.3. Пример табеле мапирања предмета

Стандард 5: Квалитет наставног процеса

Квалитет наставног процеса обезбеђује се кроз интерактивност наставе, укључивање примера у наставу, професионални рад наставника и сарадника, доношење и поштовање планова рада по предметима, као и праћење квалитета наставе и предузимање потребних мера у случају када се утврди да квалитет наставе није на одговарајућем нивоу.

Упутства за примену стандарда 5:

5.1 План и распоред наставе (предавања и вежбе) усклађени су са потребама и могућностима студената, познати су пре почетка одговарајућег семестра и доследно се спроводе.

Сви студијски програми основних и мастер студија на Високој медицинској школи струковних студија „Милутин Миланковић“ се изводе у складу са акредитованим курикулумима, односно књигама предмета (доступне на званичној интернет страници Школе), које укључују основне податке о предмету (назив, број часова наставе, број ЕСПБ бодова), циљеве и исходе предмета, садржај и структуру предмета, начин оцењивања на предмету, уџбенике, тј. обавезну и допунску литературу, податке о наставницима и сарадницима на предмету. Сагласно Стандардима и поступцима за обезбеђење квалитета, настава на свим предметима се организује и реализује у складу са Планом рада. Школа је ускладила распоред часова активне наставе са потребама и могућностима студената остављајући им довољно времена за припрему за часове као и за одмор/рад. Распоред наставе припрема руководиоца Студентске службе у договору са предметним наставницима, утврђује се пре почетка семестра и објављује се на огласној табли и интернет страници Школе. Предавања и вежбе морају се одржавати у терминима који су предвиђени распоредом часова. Уколико постоји потреба промене места и термина одржавања наставе, наставник то може учинити у договору са студентима и студентском службом, али на начин да не ремети рад другог наставника. Ако наставник или сарадник, из оправданих разлога, не може одржати своју наставу, о томе се студенти благовремено обавештавају преко огласне табле и интернет странице Школе, уз договор о термину надокнаде изгубљених часова.

На почетку школске године неопходно је усвојити Календар наставе који би садржао основне информације о планираним активностима током те школске године: датуме почетка/завршетка јесењег и пролећног семестра, нерадне и ненаставне дане у току школске године, датуме одржавања испитних рокова и пријава испита за активне студенте и апсолвенте, годишњи одмор

за наставно особље. Календар наставе усваја Наставно-стручно веће пре почетка школске године, а по његовом усвајању потребно га је поставити на интернет страницу Школе. За израду Календара наставе био би задужен помоћник директора за наставу.

Распоред наставника и сарадника на свим студијским програмима припрема директор Школе, а усваја га Наставно-стручно веће крајем текуће школске године за следећу школску годину.

5.2 Настава на високошколским установама је интерактивна, обавезно укључује примере из праксе, подстиче студенте на размишљање и креативност, самосталност у раду и примену стечених знања.

Наставници током извођења наставе поступају професионално и имају коректан однос према студентима. Настава се изводи кроз различите типове активности: предавања, вежбе, семинари, рад у малим групама, а одржавају се и различити видови консултативне наставе. Настава се спроводи током 15 недеља по једном семестру, а правила у вези са наставом су јасно дефинисана Статутом Школе.

Методе извођења наставе су разноврсне и осавремењене видео презентацијама, различитим видовима демонстрација и потпуним увежбавањем потребних вештина прво на одговарајућим моделима, како би студенти након тога без проблема могли да раде и са пацијентима. Посебан акценат се ставља на интерактивни рад који развија код студената способност примене стечених знања, анализирања, критичког размишљања и предвиђања, неопходних за решавање свакодневних здравствено – медицинских проблема.

Анализом на примеру студијског програма струковна медицинска сестра-техничар уочава се да је пропорција различитих типова курсева (предавања, вежбе, семинари, колоквијуми и др.) коју изводе наставници и сарадници ангажовани на студијском програму, балансирана с обзиром на исходе учења. Спецификације предмета нам указују да се успешност студента у савлађивању обавеза прати континуирано и вреднује током целокупног периода извођења наставе, чиме се подстиче активност студената у току наставног процеса. Коначну оцена на предмету студент добија сабирањем освојених поена за предиспитне обавезе и поена освојених за знање показано на самом испиту. На пример, предмет Физиологија који се слуша на првој години студија, предвиђа да студент за активно учешће на предавањима може да оствари максимално 5 поена, на вежбама 5 поена, колоквијуме 20 и семинарски рад 10 поена, што чини укупно 40 % коначне оцене на предмету. На истом студијском програму на предмету Здравствена нега у интерној медицини, који представља стручни предмет, предвиђено је да студенти кроз активност у току предавања могу максимално оствари 10 поена, практичну наставу 20 поена, процес здравствене неге 10 поена и семинарски рад 10 поена, што такође чини укупно 40 % коначне оцене на предмету.

Анализом на примеру студијског програма Физиотерапија, уочава се да је пропорција различитих типова курсева (предавања, вежбе, семинари, колоквијуми и др.) коју изводе наставници и сарадници ангажовани на студијском програму Физиотерапија, уравнотежена с обзиром на исходе учења. Спецификације предмета нам указују да се успешност студента у савлађивању обавеза прати континуирано и вреднује током целокупног периода извођења наставе, чиме се подстиче активност студената у току наставног процеса. Коначну оцена на предмету студент добија сабирањем освојених поена за предиспитне обавезе и поена освојених за знање показано на самом испиту. На пример, предмет Моторичко учење и моторичко понашање, који је стручни предмет и слуша се у првој години студија, предвиђа да студент за активно учешће на предавањима може да оствари максимално 10 поена, на практичној настави 20 поена и кроз писање семинарског рада 20 поена, што чини укупно 50 % коначне оцене на предмету. На истом студијском програму на предмету Вештине комуникације у здравственом тиму, студенти могу максимално остварити 10 поена за активност у току предавања, 20 поена за практичну наставу, за семинарски рад-приказ случаја 10 поена и за презентацију пројекта 20 поена, што чини укупно 60 % коначне оцене на предмету.

На тај начин студенти се, посебно на стручним предметима, подстичу да активно учествују у наставном процесу, развијају критичко мишљење и примењују стечена знања у пракси, што је сагласно постављеним циљевима студијског програма и исходима учења.

5.3 Високошколска установа обезбеђује да се на сваком предмету, пре почетка семестра, донесе и учини доступним студентима план рада који укључује:

Као што је већ истакнуто, настава на свим студијским програмима изводи се у складу са акредитованим курикулумом који садржи спецификације (силабусе) свих предмета, како обавезних тако и изборних. Силабус предмета садржи назив предмета, статус предмета, недељни и годишњи број часова активне наставе, број ЕСПБ бодова које предмет носи, податке о наставнику и сараднику, опис циља и садржаја предмета, исход предмета, начин извођења наставе, начин оцењивања, врсте и потребан степен испуњености предиспитних обавеза, начин полагања испита, податке о литератури, начин односно методе извођења наставе, а може садржати и друге релевантне податке. Детаљне информације о распореду предмета по семестрима и годинама студија, као и спецификације предмета који се изводе на одређеном студијском програму налазе се на званичној интернет страници Школе.

5.4 Високошколска установа систематски прати спровођење плана наставе, као и планова рада на појединим предметима, оцењује квалитет наставе и предузима корективне мере за његово унапређење. Установа упозорава наставнике који се не придржавају плана рада на предмету или не постижу одговарајући квалитет наставе на потребу побољшања и обезбеђују им потребно усавршавање.

Наставни процес на Високој медицинској школи струковних студија „Милутин Миланковић“ остварује се применом Статута Школе и одговарајућих правилника (Правилник о обезбеђењу квалитета и Правилник о студирању) којима су дефинисане основне процедуре и поступци по којима се реализује наставни процес, начин организације наставе, те обавезе наставног особља и студената у наставном процесу.

Наставник је у обавези да предавања, у потпуности, одржава према силабусу предмета и Плану рада, који су усвојени пре почетка наставе, што подразумева да се тематске јединице обрађује придржавајући се редоследа и датума који су предвиђени Планом рада. Предавања и вежбе се морају одржавати у термину који је за то предвиђен распоредом часова, без померања почетка или продужавања трајања наставе. Присуство настави од стране студената је обавезно.

Школа прати и спровођење плана наставе, као и планове рада на појединачним предметима, достављањем извештаја наставног особља директору Школе, као и кроз интерну контролу, кроз разговоре и упозорења наставницима који се не придржавају плана рада, а све у циљу даљег побољшања квалитета наставе. За сваку радну недељу постоје евиденциони листови одржане наставе где се наставници и сарадници потписују у свом термину, који је одређен распоредом наставе, уз навођење тематске јединице која се те недеље обрађује. Такође, постоје и евиденциони листови у којима се бележи присуство студената за свако предавање и сваку вежбу, а које потписом оверава предметни наставник односно сарадник. На основу евиденционих листова прави се електронска евиденција присуства студената на настави, која се на крају сваког семестра шаље директору Школе.

Додатну контролу квалитета наставног процеса врше и сами студенти путем анкета, у којима оцењују успешност и квалитет наставног процеса. Резултате оцењивања обрађује и анализира Комисија за обезбеђење квалитета, о чему подноси извештај Наставно-стручном већу Школе. Наставно-стручно веће Школе разматра извештај, оцењује квалитет наставног процеса и предлаже мере за његово унапређивање. Уколико резултати оцењивања квалитета наставног процеса покажу да наставник/сарадник не обавља свој посао на адекватан начин, директор Школе обавља разговор са наставником/сарадником и указује му на уочене грешке. У случају

да наставник или сарадник те грешке не отклони, директор Школе покреће дисциплински поступак у складу са одговарајућим актима Школе.

Школа у одређеној мери, а у складу са својим буџетом, подржава истраживачку и стручну делатност својих наставника, сарадника и студената. Факултет подстиче стицање активних и стручних компетенција наставника/сарадника кроз партиципацију у плаћању котизација за учешће на домаћим и међународним скуповима, партиципацију у плаћању школарине на докторским студијама, издавачку делатност, предавања гостујућих предавача са иностраних високошколских установа. Такође, благовременим избором у виша наставна звања Школа подстиче свој кадар на стицање академских, стручних и научних назива.

SWOT анализа:

S - (Strenght): Предности	W – (Weakness): Слабости
<ul style="list-style-type: none"> ❖ Информације о студијском програму, силабусима предмета и распореду наставе јасно су истакнуте и доступне на интернет страници Школе (+++) ❖ Компетентни предавачи у педагошком и стручном смислу (+++) ❖ Подстицање интерактивне комуникације између студената и наставника (++) ❖ Методе наставе су савремене и усклађене са исходима учења (+++) ❖ Добро балансирани различити облици наставе (++) ❖ Укљученост студената у оцену квалитета наставног процеса (+++) ❖ Корективне мере се доносе и примењују у складу са резултатима анкета или према потреби (++) ❖ Школа подстиче и унапређује компетенције наставника/ сарадника (+) 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Недостатак квалитетног Календара наставе (+++) ❖ Недовољно упознавање и укључење великог броја наставника у систематско праћење квалитета наставе (++) ❖ Недовољна мотивисаност студената да прате теоријску наставу (++) ❖ Ажурирање података доступних на интернет страници Школе (+)

O – (Opportunities): Могућности	T – (Threats): Опасности
<ul style="list-style-type: none"> ❖ Набавка додатне опреме за извођење дела практичне наставе у просторијама Школе (++) ❖ Стимулисати модификацију пратећих текстова за наставне јединице, како би прерасли у уџбенике (++) ❖ Дефинисати нове анкетне упитнике (+++) ❖ Одржати контролу присуства теоријској настави (++) 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Тешкоће у сарадњи са наставним базама (+) ❖ Недостатак финансијских средстава за набавку одређених наставних средстава и опреме, као и педагошко и стручно усавршавање наставника и сарадника (++) ❖ Оснивање нових високошколских установа са сличним студијским програмима (++)

Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 5:

- ✓ На почетку школске године направити квалитетан календар наставе, који би био истакнут на интернет страници Школе, како би студенти могли на време да планирају своје активности;
- ✓ Стриктна примена стандарда и процедура за праћење квалитета наставног процеса и примена корективних мера
- ✓ Издвајање додатних финансијских средстава за педагошко и стручно усавршавање наставника и сарадника
- ✓ Мотивисати наставнике да модификују и допуне пратеће текстове за наставне јединице, како би прерасли у уџбенике за појединачне предмете на одговарајућим студијским програмима;
- ✓ Набавка додатне опреме за извођење одређеног дела практичне наставе у просторијама Школе;
- ✓ Редовно ажурирање података доступних на интернет страници Школе;
- ✓ Редифинисати анкетне упитнике.

Показатељи и прилози за стандард 5:

[Прилог 5.1.](#) Анализа резултата анкета студената о квалитету наставног процеса

[Прилог 5.2.](#) Процедуре и поступци који обезбеђују поштовање плана и распореда наставе.

[Прилог 5.3.](#) Доказ о спроведеним активностима којима се подстиче стицање активних компетенција наставника и сарадника

Стандард 6: Квалитет научноистраживачког, уметничког и стручног рада

Високошколска установа непрекидно ради на подстицању, обезбеђењу услова, праћењу и провери резултата научноистраживачког, уметничког и стручног рада и на њиховом укључивању у наставни процес.

Упутства за примену стандарда 6:

6.1 Високошколска установа у своме раду остварује јединство образовног, научноистраживачког, уметничког и професионалног (стручног) рада.

Стручни развој и усавршавање су један од најзначајнијих и неопходних параметара за континуиран успех не само појединца, већ и целе високошколске установе. Стога се од наставника очекује да искажу свеprisутну посвећеност професионалном развоју кроз низ активности које им омогућују напредак у својој области професионалног деловања. Основну компоненту оваквог развоја представља учешће у научноистраживачком и стручном раду. Висока медицинска школа струковних студија "Милутин Миланковић", поред образовне делатности, располаже и кадровима за обављање научноистраживачког и стручног рада. Наставни кадар који омогућава ове активности су пре свега наставници Школе са стеченим научним називом доктора наука. Школа непрекидно ради на подстицању, обезбеђењу услова, праћењу и провери резултата научно-стручног рада наставника и сарадника, као и на њиховом укључивању у наставни процес.

6.2 Високошколска установа перманентно осмишљава, припрема и реализује научноистраживачке, уметничке, стручне и друге врсте програма, као и националне и међународне научне пројекте.

Висока медицинска школа струковних студија "Милутин Миланковић" као струковна школа није регистрована код Министарства просвете и науке као научно-истраживачка јединица, па самим тим није као институција укључена у националне научне пројекте. Међутим, наставници Школе се интензивно баве научно-истраживачким и стручним радом, најчешће у форми учешћа на конференцијама, објављивањем радова у часописима, изради књига и монографија, као и сарадњи са партнерским институцијама из иностранства.

Висока медицинска школа струковних студија "Милутин Миланковић" своју мисију постизања што вишег нивоа квалитета научно-истраживачког рада наставног кадра и студената остварује и кроз посвећен и плански развој међународне сарадње. Умрежавање са таквим институцијама се врши ради постизања општих савремених циљева високог образовања које су поставиле и Уједињене нације уврстивши их међу своје миленијумске циљеве – универзално образовање и глобално партнерство, односно остваривање међународних партнерстава и умрежавање. Појединачни циљеви које таква партнерства и сарадња подразумевају су:

- институционални развој,
- заједничке истраживачке активности и публикације,
- учешће на семинарима и академским скуповима,
- размена академског материјала и других информација,
- заједничко учешће на пројектима међународног карактера,
- размена студената и академског особља и др.

У складу са овим циљевима потписани су уговори о сарадњи са више иностраних институција. Треба истаћи да је Школа од 16.11.2011. године члан Мреже високих школа сестринства Европе (ЕНМ), коју чини 14 земаља и 30 високих медицинских школа Европе. Кроз поменуту асоцијацију Школа користи могућност да интензивира билатералну и мултилатералну сарадњу са кочланицама по питању студијских програма, размене студената и другим питањима од значаја за целокупно високо образовање сестринског и других профила.

Школа је и члан EURASHE-а, односно Европске асоцијације високошколских институција, од 2016. године. Преко 500 високошколских институција из 40 земаља у оквиру Европског простора високог образовања део су EURASHE-а. Мисија EURASHE-а је да промовише интересе европског струковног високог образовања.

Такође, Школа је потписала уговор о сарадњи са Универзитетом у Брајтону, Школа здравствених наука (сестринство) - The University of Brighton, School of Health Sciences (Nursing), уговор о сарадњи са Високим медицинском школом, Битољ, Универзитет Св. Климент Охридски, Битољ - Higher Medical School in Bitola, University "St. Kliment Ohridski" of Bitola, у оквиру ЕНМ мреже, као и уговор о сарадњи са Факултетом здравствених наука - Faculty of Health Sciences, Ново Место (Словенија), по питању програма размене студената, наставника и заједничких истраживачких пројеката.

Школа пружа активну подршку наставницима и студентима да активно учествују на стручним скуповима које организују Савез здравствених радника, Српско лекарско друштво, Сестринска удружења, Комора здравствених техничара, Привредна комора Србије и Београда.

6.3 Високошколска установа систематски прати и оцењује обим и квалитет истраживачког рада наставника и сарадника.

Квалитет истраживачког рада у Школи остварује се:

- обезбеђивањем потребних услова за истраживачки рад,
- доследном применом стандарда квалитета истраживачког рада,

- доследном применом етичког кодекса истраживачког рада.

Школа обезбеђује и унапређује квалитет истраживачког и стручног рада:

- перманентном контролом спровођења развојне политике, стратегије и усвојених планова научноистраживачког и стручног рада наставника и сарадника,
- евидентирањем резултата научноистраживачког и стручног рада, као и њиховом евалуацијом ради утврђивања и праћења научне и стручне компетенције наставника и сарадника,
- предузимањем одговарајућих мера и активности према наставницима и сарадницима чији резултати истраживачког и/или стручног рада по квалитету и/или квантитету не задовољавају утврђене стандарде,
- изрицањем одговарајућих мера за наставнике и сараднике који користе недозвољена средства у научноистраживачком и стручном раду, и вредновањем резултата научноистраживачког и стручног рада наставника и сарадника у поступку избора у наставничка звања.

Истраживачки и стручни рад темељи се на поштовању етичких принципа и уз примену адекватне научне методологије. Резултати истраживања објављују се у домаћим или иностраним научним часописима, односно презентују на научним скуповима у земљи и иностранству. Методологија презентовања резултата истраживања подразумева коректно цитирање коришћене литературе и радова и могућност њиховог проверавања. Аутор и коаутори су одговорни за садржај објављених радова. Ауторство у научној публикацији стиче се значајним учешћем у свим фазама настајања и публикавања рада, при чему се редослед аутора одређује на основу заједничке одлуке свих коаутора.

Вишеструко публикавање истих резултата научних или стручних резултата није дозвољено. Школа може предвидети мере и поступке за санкционисање недозвољених понашања у истраживачком и стручном раду у Школи.

Наставници и сарадници у свом истраживачком и стручном раду уживају заштиту интелектуалне својине према највишим стандардима и имају сва права која произлазе из тог рада, у складу са Законом.

Школа и њени наставници, сарадници и ненаставно особље морају поштовати право интелектуалне својине трећих лица према правилима Закона о ауторским и сродним правима.

Увидом у научноистраживачке и уметничке резултате наставника (Табела 6.3.) може се уочити да је током предходних година објављен значајан број научноистраживачких резултата, упркос чињеници да је 2020. годину обележила пандемија изазвана COVID-19 вирусом, што је између осталог имало реперкусије у даљем научноистраживачком раду наставника, а сами тим и Школе.

- 6.4 Садржај и резултати научних, истраживачких, уметничких и стручних активности високошколске установе усклађени су са стратешким циљем саме установе, као и са националним и европским циљевима и стандардима високог образовања.

У складу са развојном политиком стручног и истраживачког рада, Школа је утврдила стратегију рада базирану на јединству образовног, научноистраживачког и стручног рада наставника и сарадника, са следећим циљевима:

- подстицање научноистраживачког и стручног рада;
- предузимање активности на континуираном побољшању услова за истраживачки и стручни рад,

- публикавање и промоција резултата досадашњих истраживања кроз објављивање радова у релевантним међународним и националним часописима,
- организација и реализација курсева за иновацију знања, научног и стручног усавршавања и образовања кадрова,
- активности на поспешивању издавачке делатности,
- усавршавање кадрова у земљи и иностранству: студијски боравци или по позиву из иностранства у оквиру различитих програма владиних и невладиних организација,
- укључивање студената у пројекте који се реализују у Школи,
- поспешавање активности на размени студената,
- обезбеђивање гостовања еминентних научних радника у Школи и организовање њихових научних предавања и консултација са младим научним радницима,
- стална афирмација стручног рада у Школи,
- организовање стручних скупова,
- учешће наставника, сарадника и студената на међународним и националним научним скуповима и симпозијумима,
- поједини сарадници у настави и асистенти похађају докторске студије, те су на тај начин директно укључени у научноистраживачки рад док су наставници мотивисани да своје радове публикују у што већој мери, са циљем стицања услова за избор у одговарајућа звања, личне афирмације и афирмације Школе,
- набавка стручне и научне литературе (часописи, научне књиге и базе података).

6.5 Знања до којих високошколска установа долази спровођењем одређених научних, истраживачких, уметничких и професионалних активности активно се укључују у постојећи наставни процес.

Како је један од основних циљева Школе образовање стручног кадра у складу са европским и светским образовним и научним достигнућима, акценат се ставља на укључивање стечених знања у наставни процес. Наиме, стално усавршавање наставних садржаја и иновирање наставног плана и програма, постиже се управо кроз имплементацију професионалних активности у наставни процес. Наставници и сарадници Школе су оспособљени за наставни, истраживачки и стручни рад, мотивисани су да максимално доприносе развоју науке и научног стваралаштва, да интегришу нова научна знања у наставни процес, својим моралним квалитетима служе као узор својим студентима и својим укупним радом и деловањем доприносе изградњи савременог друштва, које свој развој заснива на знању као једној од основних компаративних предности. На овај начин се одржава и оснажује спрега између научноистраживачког рада и наставе, а студенти постају упознати са најновијим научним достигнућима. Такође, наставници охрабрују студенте да се и сами укључе у истраживачке радове чиме се подстиче и академско-истраживачки дух младих.

6.6 Високошколска установа подстиче своје запослене да се активно баве научним, истраживачким, уметничким и професионалним радом и да што чешће објављују резултате свога рада.

Школа настоји да подржи научно и стручно усавршавање наставника и сарадника који се укључују у наставни процес. Школа је донела одређени број правилника и одлука којима се наставници и сарадници стимулишу да се активније укључе у писање и објављивање научноистраживачких радова. Школа настоји да обезбеди наставницима и сарадницима континуирану едукацију и усавршавање путем студијских боравака, учешћа на научним и стручним скуповима у земљи и иностранству, плаћањем дела школарине за докторске студије и сл.

Критеријуми за избор у звање наставника, који су детерминисани препоруком Националног савета за високо образовање, доследно се примењују у сегменту научноистраживачког и стручног рада. Именовање наставника и ментора на студијским програмима обављено је у складу са важећим стандардима за акредитацију студијских програма у оквиру образовно-научног поља, уз посебно вредновање педагошких способности кандидата.

6.7 Високошколска установа обавља издавачку делатност у складу са својим могућностима.

Школа у складу са својим могућностима обавља издавачку делатност, првенствено кроз издавање уџбеника, скрипти и практикума директно везаних за наставни процес на акредитованим студијским програмима школе. Опредељења Школе су да сваке године изда одређен број уџбеника који се односе на стручне предмете акредитованих студијских програма, а који се не могу купити у слободној продаји због уникатности акредитованих студијских програма. Ангажовање наставног особља кроз издавање уџбеника, у оквиру издавачке делатности Школе, немерљиво доприноси повећању компетенција и квалитету наставног кадра, као и саме наставе.

SWOT анализа

S - (Strength): Предности	W - (Weakness): Слабости
<ul style="list-style-type: none"> ❖ Усаглашеност образовног, научноистраживачког и стручног рада са стратешким опредељењем Школе, земље и европским циљевима (++++) ❖ Континуираност научног истраживања и међународне сарадње са високообразовним институцијама из иностранства (++++) ❖ Усаглашеност поступка избора наставника са законодавним оквиром земље (++++) ❖ Вредновање педагошких способности наставног кадра (++) ❖ Систематско праћење и подстицање педагошких, истраживачких и стручних активности наставника и сарадника (+) ❖ Континуирана примена евалуације рада путем студентских анкета (++) ❖ Подстицање компетенција наставног особља (+) ❖ Јавност поступка и услова за избор наставника и сарадника (++) ❖ Школа има развијену издавачку делатност, уџбеника и практикума (++) ❖ Школа обезбеђује финансијска средства којима се стимулише усавршавање наставника и сарадника на докторским студијама и стручним семинарима (++) 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ У складу са важећим Законом о високом образовању, Школа као установа није регистрована код ресорног Министарства као научно истраживачка организација (++++) ❖ Недовољно материјалних средстава за континуирану едукацију наставног кадра и њихово усавршавање (++++) ❖ Недовољна формална мотивисаност професора струковних студија да се баве научним радом и изостанак финансијске подршке из Министарства (++) ❖ Због недовољног познавања страног језика, део наставника не може да оствари међународну сарадњу (+) ❖ Заузетост наставног особља великим бројем (не)наставних обавеза (++) ❖ Релативно мали број наставника и сарадника укључених у научноистраживачке пројекте (++++)

O – (Opportunities): Могућности	T – (Threats): Опасности
<ul style="list-style-type: none"> ❖ Размена наставника и сарадника са другим високошколским институцијама у земљи и иностранству (+++) ❖ Пројектне активности финансиране из фондова ЕУ преко којих би наставници и сарадници могли да обаве значајан број својих научних истраживања (+++) ❖ Квалитетна понуда на тржишту интелектуалног рада (+) ❖ Организовање стручних скупова, симпозијума и семинара (+++) 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Начин финансирања приватних Школа у земљи (+++) ❖ Пад привредних активности у земљи (+++) ❖ Неповерење у објективност рада приватних Школа у земљи (+++) ❖ Одвојеност научноистраживачког и стручног рада од привредних субјеката (+++) ❖ Затвореност стручних часописа и публикација са SCI листе (+++) ❖ Непостојање јасне стратегије развоја науке и технологије у земљи (++) ❖ Недовољна искоришћеност издавачке делатности (++) ❖ Инертност и неинформисаност о свим могућностима укључивања у научно-истраживачке пројекте (++)

Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 6:

- ✓ Остварити сарадњу са националним и међународним образовним установама.
- ✓ Мотивисати наставнике, сараднике и студенте за учешће на стручним и научним скуповима.
- ✓ Додатно мотивисати наставнике и сараднике да се укључе у послове организовање стручних скупова, симпозијума и семинара.
- ✓ Додатно мотивисати наставнике и сараднике за напредак у академској каријери.
- ✓ Подстицање објављивања научноистраживачких радова наставника и сарадника
- ✓ Остварити могућности за размену студената за обављање наставе и праксе, као и наставног особља.
- ✓ Обзиром на непокривеност свих предмета из издавачке делатности, уложити веће напоре како би исту континуирано развијали.

Показатељи и прилози за стандард 6:

Табела 6.1. Назив текућих научноистраживачких/уметничких пројеката, чији су руководиоци наставници стално запослени у високошколској установи.

Табела 6.2. Списак наставника и сарадника запослених у високошколској установи, учесника у текућим домаћим и међународним пројектима

Табела 6.3. Збирни преглед научноистраживачких и уметничких резултата у установи у претходној календарској години према критеријумима Министарства и класификације уметничко-истраживачких резултата.

Табела 6.4. Списак SCI/ССЦИ-индексираних радова по годинама за претходни трогодишњи период. (Навести референце са редним бројем)

Табела 6.5. Листа одбрањених докторских дисертација и уметничких пројеката (име кандидата, име ментора, назив дисертације и година одбране, публиковани резултати) у високошколској установи у претходне три школске године

Табела 6.6. Списак стручних и уметничких пројеката који се тренутно реализују у установи чији су руководиоци наставници стално запослени у високошколској установи.

Табела 6.7. Списак ментора према тренутно важећим стандардима који се односи на испуњеност услова за менторе у оквиру образовно-научног, односно образовноуметничког поља, као и однос броја ментора у односу на укупан број наставника на високошколској установи.

Прилог 6.1. Списак награда и признања наставника, сарадника и студената за остварене резултате у научноистраживачком и уметничко-истраживачком раду.

Прилог 6.2. Однос наставника и сарадника укључених у пројекте у односу на укупан број наставника и сарадника на високошколској установи.

Прилог 6.3. Однос броја SCI-индексираних радова у односу на укупан број наставника и сарадника на високошколској установи.

Стандард 7: Квалитет наставника и сарадника

Квалитет наставника и сарадника обезбеђује се пажљивим планирањем и избором на основу јавног поступка, стварањем услова за перманентно усавршавање и развој наставника и сарадника и провером квалитета њиховог рада у настави.

7.1 Поступак и услови за избор наставника и сарадника утврђују се унапред, јавни су и доступни оцени стручне и шире јавности. Овај поступак и услови су предмет периодичне провере и усавршавања.

Висока медицинска школа струковних студија „Милутин Миланковић“ у свом раду остварује јединство образовног, стручног и професионалног рада. Квалитет наставника и сарадника обезбеђује се пажљивим планирањем и избором на основу јавног конкурса који се објављује преко Националне службе за запошљавање. Поступак и услови за избор наставника и сарадника утврђује се унапред, јавно се објављују и доступни су оцени шире јавности. Критеријуми и начин избора наставника и сарадника Школе прописани су Правилником о избору у звање наставника и сарадника, који је јавно објављен и доступан на интернет страници Школе, као и Статутом Школе. Исти су унапред одређени и доступни оцени стручне и шире јавности. Школа перманентно врши пријем наставника у стални радни однос из редова доктора наука за уже научне области за које су изабрани, при чему је потребно да кандидати поседују оспособљеност за наставни и истраживачко-стручни рад, да су максимално мотивисани да допринесу развоју струке и науке, да интегришу нова научна знања у наставни процес, те да својим моралним квалитетима служе за узор својим студентима и својим укупним радом и деловањем допринесе изградњи савременог друштва. Списак наставног особља, као и књига наставника, у којој се налазе њихове референце, доступни су јавности и налазе се на званичној интернет страници Школе.

На Високој медицинској школи струковних студија „Милутин Миланковић“ у Београду, за реализацију наставе на свим студијским програма, ангажовани су наставници и сарадници који су у сталном радном односу у Школи, као и наставници и сарадници у допунском раду са једнотрећинским радним временом (преко пуног радног времена), чије научне и стручне квалификације обезбеђују квалитет наставе.

Поступак и услови избора наставника и сарадника, предмет су периодичне провере и иновирања, а измене се врше сагласно свим законским променама.

7.2 Високошколска установа се приликом избора наставника и сарадника у звања придржава прописаних поступака и услова путем којих оцењује научну, односно уметничку и педагошку активност наставника и сарадника.

Школа обезбеђује квалитет наставника и сарадника тако што:

- врши планирање ангажовања и избора наставног кадра на основу потреба, а у току јавног поступка (оглашавање конкурса и избор по Закону о високом образовању, Статуту, Правилнику о избору наставника и сарадника),
- настоји да бира најбоље кандидате (од оних који су се јавили на јавно расписан конкурс; при избору наставног и сарадничког кадра Школа посебно вреднује педагошке способности наставника и сарадника, као и њихову компетентност),
- кроз редовно праћење и евалуацију квалитета и компетентности наставног кадра, Школа врши сталну проверу квалитета рада наставника и сарадника у току реализације наставе,
- перманентно подиже ниво педагошких и дидактичко-методичких компетентности наставника и сарадника, и
- ради на подизању нивоа управљачких и комуникацијских компетентности наставника и сарадника.

Правилником о избору у звање наставника и сарадника, Школа је прописала поступак за избор наставника и сарадника, као и елементе које цени приликом избора у звање. Најзначајнији елементи су:

- оцена о резултатима научног и истраживачког рада,
- оцена о ангажовању у развоју наставе и развоју других делатности Школе,
- оцена о резултатима педагошког рада,
- оцена резултата постигнутих у обезбеђивању научно-наставног подмлатка
- објављен уџбеник, практикум или збирка задатака за ужу научну област за коју се бира.

Директор Школе именује Комисију за писање извештаја о предлогу за избор у звање, која се састоји од најмање три наставника у истом или вишем звању од звања за које је расписан конкурс. Комисија, по увиду у документацију, сагласно законским и подзаконским условима за избор кандидата, оцењује испуњеност услова сваког кандидата понаособ, дајући свој предлог за пријем одређеног/них кандидата. Извештај Комисије о предлогу за избор у звање излаже се увиду јавности у трајању од 5 дана, у ком року се могу подносити приговори. Након истека овог рока, Комисија упућује писани извештај са предлогом Наставно-стручном већу на усвајање. Одлука Наставно-стручног већа је коначна.

7.3 Високошколска установа систематски прати, оцењује и подстиче научну, односно уметничку и педагошку активност наставника и сарадника.

Школа, својим општим актима, уређује праћење наставне, истраживачке и стручне активности наставника и сарадника и предвиђа корективне мере за случај да се ове активности обављају испод утврђених стандарда квалитета. Школа настоји да подстиче научну, односно уметничку активност наставника и сарадника обезбеђујући наставницима и сарадницима услове за научно и стручно усавршавање путем: информисања о конкурсима за стипендије, о научним и стручним скуповима у земљи и иностранству, обезбеђивања литературе, приступа базама података, библиотечким ресурсима на интернету и другој научној инфраструктури, као и одобравањем плаћених одсуства ради студијских боравака, специјализација, учешћа на научним и стручним скуповима у земљи и иностранству и партиципирања у финансирању научног и стручног усавршавања наставника и сарадника. Школа се труди да континуирано прати и унапређује педагошке компетенције својих наставника и сарадника. Школа у складу са својим могућностима организује курсеве, радионице и друге видове обуке за своје

наставнике и сараднике у циљу унапређивања способности за: организовање и управљање наставом, разумевање и уважавање индивидуалних разлика међу студентима и различитих стилова учења, примену интерактивних и иновативних метода наставе, развијање инструмената за редовно праћење и квалитетно оцењивање рада студената, коришћење савремених информатичких технологија и дидактичких средстава у настави.

7.4 Високошколска установа спроводи дугорочну политику квалитетне селекције младих кадрова и њиховог даљег напретка, као и различите врсте усавршавања.

С обзиром да је наша Школа висока школа струковних студија, нема акредитован научно-истраживачки рад и докторске студије. С тим у вези дугорочна кадровска политика по питању селекције младих кадрова и њиховог даљег напретка пре свега се базира на развоју Школе као образовне институције и довољном броју квалитетних наставника и сарадника који би вршили брижљиву селекцију младих кадрова и омогоћили им каснији лични развој и усавршавање.

У вођењу своје кадровске политике, Школе има у виду потребу за новим наставницима и сарадницима у циљу квалитетног остваривања студијских програма, наставног процеса истраживачког рада, планирана напредовања наставника и сарадника, оптимално радно оптерећење наставника и сарадника, време пензионисања наставника, планирана одсуства наставника и сарадника ради научног и стручног усавршавања, финансијске могућности и друге околности које се одражавају на кадровску политику.

Иако чини напоре ка дугорочној политици селекције наставног подмлатка, услед ограничења струковних школа дефинисаних Законом о високом образовању, Школа зависи од наставног кадра школованог на другим високошколским институцијама.

7.5 Високошколска установа обезбеђује наставницима и сарадницима перманентно усавршавање, путем студијских боравака, специјализација, учешћа на научним, уметничким и стручним скуповима.

У складу са принципом учења током читавог живота, Школа настоји да обезбеди наставницима и сарадницима могућност за перманентно научно и стручно усавршавање и напредовање путем:

- информисања наставника и сарадника о конкурсима за стипендије,
- информисања наставника и сарадника о научним и стручним скуповима у организацији образовних и других институција у земљи и иностранству,
- обезбеђивања литературе, приступа базама података, библиотечким ресурсима на Интернету и другој научној инфраструктури, успостављањем билатералне и мултилатералне сарадње са домаћим и међународним образовним институцијама у циљу размене наставника и сарадника, припреме и реализације заједничких пројеката и др,
- одобравања плаћених одсуства ради студијских боравака, специјализација, учешћа на научним и стручним скуповима у земљи и у иностранству, и
- партиципирања у финансирању научног и стручног усавршавања наставника и сарадника.

У складу са својим могућностима, Школа наставницима и сарадницима омогућава перманентно усавршавање, путем студијских боравака, специјализација, учешћа на научним и стручним скуповима.

Поред тога, Школа је предвидела да се сопствени приходи користе и за финансирање трошкова професионалног усавршавања запослених, као што су: школарине, пријаве оцене и одбране докторске дисертације, учешће на семинарима, обукама, радионицама, котизације, претплате, полагање стручних испита и добијања лиценци, чланарине, студијски боравци у земљи и иностранству и други облици стручног усавршавања.

7.6 Високошколска установа при избору и унапређењу наставно-научног, уметничког и стручног кадра посебно вреднује повезаност рада у образовању са радом на пројектима у другим областима привредног и друштвеног живота.

При избору наставника се, поред остварених резултата и компетенције, вреднују педагошке и научне активности и способности наставника и сарадника, као и повезаност њиховог наставног и научног рада. Наставно особље у Школи бирано је тако да представља спој наставно-научних радника, који су своје квалификације стицали не само кроз академско образовање и наставну каријеру, већ и радом у еминентним здравственим установама, научним институтима, државној управи и на факултетима.

Посебна пажња у оквиру студијских програма посвећује се професионалном усавршавању, напредовању и развоју наставног кадра кроз учешће на домаћим и међународним семинарима, симпозијумима и конференцијама, истраживачки рад у оквиру пројеката надлежног министарства, међународних пројеката и студијских боравака у реномираним истраживачким институцијама у земљи и иностранству, као и кроз интерне стручне састанке, с циљем да се њихова знања унапређују и позитивна искуства примењују у настави.

Подржава се комуникација између наставног кадра и релевантних професионалних удружења (Комора медицинских сестара и здравствених техничара Србије, Друштво физиотерапеута Србије, Удружење медицинских сестара техничара и бабица Републике Србије и др.). Квалитет наставника и сарадника обезбеђује се и вредновањем њиховог педагошког рада, односно оцењивањем преко студентских анкета.

7.7 Високошколска установа при избору и унапређењу наставно-научног, уметничког и стручног кадра посебно вреднује педагошке способности наставника и сарадника.

Наставници и сарадници Школе спремни су да одговоре изазовима савременог образовног система, мотивисани су за иновирање наставе и развијање партнерског односа са студентима, подстичући их на самосталан и континуирани рад и преузимање одговорности за сопствено образовање и напредовање.

Наставници и сарадници Школе оспособљени су за примену савремених наставних метода и мотивисани за:

- организовање и управљање наставом како би она максимално одговарала потребама образовања и потребама студената,
- разумевање и уважавање индивидуалних разлика међу студентима и различитих стилова учења,
- примену интерактивних и иновативних метода наставе,
- развијање инструмената за редовно праћење и квалитетно оцењивање рада студената, и
- коришћење савремених информационих технологија и дидактичких средстава у настави и сл.

Такође, Школа је обезбедила да се при избору и унапређењу у више звање наставника и наставника вештина, посебно вреднују педагошке способности. Мишљење студената о педагошком раду наставника и сарадника је обавезан прилог при избору наставника и сарадника, када се узимају у обзир и резултати анкета студената.

Додатно, као потврда квалитета и педагошких способности наставног особља говори и чињеница да се наставници и сарадници Школе ангажују у реализацији наставе и на другим високошколским установама у земљи и иностранству.

SWOT анализа

S - (Strenght): Предности	W – (Weakness): Слабости
<ul style="list-style-type: none"> ❖ Поступак и услови за избор наставника и сарадника су јавни (+++) ❖ Поступак избора се спроводи у складу са критеријума Националног савета за високо образовање (+++) ❖ Школа, својим општим актима, прати, оцењује и подстиче научну, односно уметничку, и педагошку активност наставника и сарадника (++) ❖ Напори ка дугорочној политици селекције квалитетних младих кадрова и њиховом даљем напретку, као и различитим врстама усавршавања (++) ❖ Школа обезбеђује наставницима и сарадницима перманентну едукацију и усавршавања (+) ❖ Посебно вредновање педагошких способности (+++) ❖ Посебно вредновање истраживачких способности (++) ❖ Уважавање мишљења студената о педагошком раду наставника и сарадника кроз редовано анкетирање (++) 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Школа зависи од наставног кадра школованог на другим високошколским институцијама (+++) ❖ Недостатак наставника и сарадника са компетенцијом мереном бројем радова са SCI индексацијом и цитираношћу (+++) ❖ Неблаговремено ажурирање сајта Школе када је реч о подацима о научним резултатима наставника и сарадника (+++)
O – (Opportunities): Морућности	T – (Threats): Опасности
<ul style="list-style-type: none"> ❖ Већа повезаност са привредним и друштвеним субјектима у циљу финансирања, донација и спонзорисања научно-стручних активности Школе (+++) ❖ Регионално повезивање Школе са другим високошколским установама са циљем размене наставника и формирања висококвалитетног наставног кадра (+++) ❖ Организовање више семинара по типу „едукација едукатора“ са циљем професионалног развоја кадра (+++) ❖ Повећање заинтересованисти дипломираних студената са високим просеком за ангажманом у Школи (++) 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Начин финансирања Школе према броју уписаних студената, што онемогућава пријем већег броја младих сарадника, чијим би се усавршавањем добили квалитетни наставници Школе (++) ❖ Неуједначеност критеријума, прописа и стандарда за рад у високообразовној делатности у целом образовном простору Србије, који се односе на минималне компетенције наставника и сарадника (+++) ❖ Незаинтересованост најбољих студената за останак у домаћим институцијама (++)

Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 7:

- ✓ Подизати ниво компетентности наставника и сарадника и постепено уводити услове за избор наставника и сарадника у виша звања који превазилазе минималне критеријуме одређене стандардима за акредитацију
- ✓ Обезбедити континуиране едукације, усавршавање и могућност напредовања наставника и сарадника
- ✓ Регионално повезивање Школе са другим високошколским установама са циљем размене наставника и сарадника
- ✓ Пронаћи алтернативне и допунске изворе финансирања
- ✓ Усмерити активност на ангажовању будућих сарадника који су завршили струковне студије (посебно специјалистичке и мастер)
- ✓ Потребно је унапредити програм формирања и задржавања наставног подмлатка
- ✓ Ажурирати интернет страницу Школе ради јавности и доступности података о научним и стручним резултатима наставника и сарадника

Показатељи и прилози за стандард 7:

Табела 7.1. Преглед броја наставника по звањима и статус наставника у високошколској установи (радни однос са пуним и непуним радним временом, ангажовање по уговору)

Табела 7.2. Преглед броја сарадника и статус сарадника у високошколској установи (радни однос са пуним и непуним радним временом, ангажовање по уговору)

Прилог 7.1. Правилник о избору наставника и сарадника

Прилог 7.2. Однос укупног броја студената (број студената одобрен акредитацијом помножен са бројем година трајања студијског програма) и броја запослених наставника на нивоу установе

Стандард 8: Квалитет студената

Квалитет студената се обезбеђује селекцијом студената на унапред прописан и јаван начин, оцењивањем студената током рада у настави, перманентним праћењем и проверавањем резултата оцењивања и пролазности студената и предузимањем одговарајућих мера у случају пропуста.

Упутства за примену стандарда 8:

8.1 Високошколска установа обезбеђује потенцијалним и уписаним студентима све релевантне информације и податке који су повезани са њиховим студијама.

У складу са Европским стандардима, принципима Болоњске декларације, дугорочном стратегијом образовања, као и морално-етичким кодексом понашања, квалитет студената на Високој медицинској школи струковних студија „Милутин Миланковић“ у Београду се обезбеђује одабиром студената на основу пријемног испита и завршеним првим нивоом основних струковних студија на начин прописан Статутом Школе, оцењивањем студената током рада у настави, перманентним праћењем и проверавањем резултата оцењивања у току наставе (предиспитне активности) и на завршном испиту, анализом пролазности студената и предузимањем одговарајућих мера у случају пропуста. Школа обезбеђује свим заинтересованима и уписаним студентима све релевантне информације и податке који су повезани са условима уписа и студијама, путем сајта, огласне табле и личним контактом (телефонски) или директним контактом у просторијама Школе.

Школа свим потенцијалним студентима за упис на све студијске програме основних и мастер струковних студија, као и већ уписаним студентима нуди све релевантне информације и податке о Школи, студијским програмима и условима студирања. Претходно наведене информације су јавно доступне:

- на званичној интернет страници Школе (<http://www.vmsmmilankovic.edu.rs>), која се перманентно ажурира,
- путем Информатора, који се сваке школске године дистрибуира потенцијалним студентима приликом промотивних активности Школе и новоуписаним студентима на почетку школске године
- информацијама у медијима (новине, радио, телевизија),
- наступима на сајму образовања
- у различитим промотивним материјалима (плакати, брошуре).

Све додатне информације студенти могу добити путем телефона Школе (011/3530-600; 011-3530-633; 011-3530-603), путем електронске поште (studentska@mmilankovic.edu.rs) или лично у просторијама Школе.

Уписани студенти свих студијских програма релевантне информације за студирање могу добити путем: огласне табле студијског програма (где су истакнути распоред часова, распоред испита, резултати предиспитних активности и испита и друге релевантне информације о студирању), сајта Школе (на интернет страници студијског програма, као и на страницима предметних наставика), директних обавештења на консултацијама са професорима, и-мејл обавештења, информација добијених у студентској служби, телефона.

Упис на студијски програм, упис у више године студија, организација наставе и испита, права и обавезе студената дефинисани су Правилником о студирању. Број студената који се уписује на све студијске програме усклађен је са кадровским, просторним и техничким условима за рад и дат је у уверењу о акредитацији, односно Дозволи за рад.

Школа улаже напоре да привуче што квалитетније кандидате за упис. Редовно се спроводе акције презентација Школа ученицима завршних разреда медицинских и других сродних средњих школа. Школа се редовно презентује на сајмовима образовања. У циљу повећања генералне видљивости, Школа се презентује на релевантним стручним скуповима у земљи. Такође се користе могућности презентације Школе у средствима јавног информисања, као и на друштвеним мрежама.

8.2 При селекцији студената за упис, високошколска установа вреднује резултате постигнуте у претходном школовању и резултате постигнуте на пријемном испиту, односно испиту за проверу склоности и способности, у складу са законом.

Пријављивање за упис у Школу врши се на основу Конкурса. Конкурс за упис садржи број места за сваки студијски програм (броја акредитованих студената), мерила за утврђивање редоследа кандидата (на основу резултата у предходном школовању и резултата остварених на пријемном испиту), као и документа неопходна за упис. Квалитет уписаних студената одређен је у току селекције приликом пријема студената на унапред прописан и јаван начин, као и оцењивањем студената током рада у настави, што је у сагласности са филозофијом, циљевима, начинима учења и планираним исходима наставног програма.

Поступак за упис кандидата у прву годину основних и мастер струковних студија спроводи Комисија Школе. Комисија обавља следеће послове: прегледа пријаве учесника конкурса, одређује време полагања пријемног испита, утврђује редослед кандидата и објављује на огласној табли Школе листу кандидата који су стекли услов за упис прве године студија, као и листу кандидата који нису стекли услов за упис на студије.

Редослед кандидата за упис на прву годину основних струковних студија утврђује се на основу успеха из средње школе и резултата пријемног испита, тако да кандидат може освојити највише 100 бодова. Под општим успехом у средњој школи подразумева се збир просечних оцена у свим разредима помножен са два, тако да кандидат може стећи најмање 16, а највише 40 бодова. Општи успех у средњој школи рачуна се заокруживањем на две децимале. По основу полагања пријемног испита кандидат може остварити највише 60 бодова (услов да је пријемни положен

је остварен 31 бод). У случају једнаког броја остварених бодова предност има кандидат са већим бројем бодова са пријемног испита.

У прву годину мастер струковних студија може се уписати лице са завршеним првим нивоом основних струковних студија, на следеће студијске програме: Мастер струковне студије – Здравствена нега, Физиотерапија, Медицинска радиологија. Основ за утврђивање редоследа кандидата за упис на мастер струковне студије су просечна оцена постигнута на првом нивоу основних струковних студија и дужина трајања студија на претходном образовном нивоу. Под просечном оценом постигнутом на првом нивоу основних струковних студија подразумева се просечна оцена наведена у дипломи о завршеним основним струковним студијама.

8.3 Једнакост и равноправност студената по свим основама (раса, боја коже, пол, сексуална оријентација, етничко, национално или социјално порекло, језик, вероисповест, политичко или друго мишљење, статус стечен рођењем, постојање сензорног или моторног хендикепа и имовинско стање) загарантовани су, као и могућност студирања за студенте са посебним потребама.

Једнакост и равноправност студената по свим основама (раса, боја коже, пол, сексуална оријентација, етничко, национално или социјално порекло, језик, вероисповест, политичко или друго мишљење, статус стечен рођењем, постојање сензорног или моторног хендикепа и имовинско стање) је загарантована Статутом Школе.

У Статуту Школе дефинисано је да студенти са инвалидитетом имају право да похађају наставу и да полажу испите на начин који је прилагођен њиховим потребама. За студенте са посебним потребама Школа се труди да обезбеди услове за равноправно укључивање у наставни процес. Школа поседује лифт, који задовољава стандарде за особе са посебним потребама, чиме се омогућаје приступ свим спратовима Школе студентима са инвалидитетом.

8.4 Високошколска установа развија и унапред упознаје студенте са обавезом праћења наставе.

У складу са Законом о високом образовању, Статутом Школе, као и Правилником о студирању, предвиђено је да се знање студената проверава и оцењује континуирано током наставе, као и да су студенти обавезни да уредно похађају наставу. Школа унапред упознаје студенте са обавезом праћења наставе. Наставно особље упознаје студенте са обавезом праћења наставе и подноси редовне извештаје о посећености предавањима. Подаци о посећености настави воде се и у електронским базама Школе.

Силабус сваког наставног предмета садржи прецизно утврђене критеријуме и правила и доступан је студентима пре почетка наставе. Сваки наставник на првом часу упознаје студенте са обавезом присуствовања и праћења наставе, и даје им све релеванте информације о циљу, исходу и садржају предмета, референтним уџбеницима и о вредновању предиспитних и испитних активности и о формирању коначне оцене. Наставници воде евиденцију о редовности похађања наставе студената. Оцењивање студената на испиту у Школи се врши у складу са Правилником о полагању испита и оцењивању. Начин и методе оцењивања студената и знања које су усвојили у току реализације наставног процеса усклађене су са циљевима, садржајима и обимом студијских програма.

Школа обезбеђује просторну, техничку и кадровску опремљеност која омогућава оптималне услове за рад студената са циљем да се студенти оспособе за самосталан и креативан рад у погледу коришћења времена, техничких и људских ресурса и опредељења за тимски рад.

8.5 Студенти се оцењују помоћу унапред објављених критеријума, правила и процедура.

Оцењивање студената је поступак којим се нумерички квантификују практична и теоријска знања стечена током наставног процеса. Студенти се оцењују помоћу унапред објављених критеријума, правила и процедура. Начин оцењивања дефинисан је Стандардима и поступцима за обезбеђење квалитета наставног процеса, као и Правилником о оцењивању и полагању испита. Сваки наставник има разрађен модел оцењивања предиспитних и испитних обавеза. Наставно особље на почетку школске године упознаје студенте са начином полагања и оцењивања за сваки предмет.

Наставник је дужан да се приликом оцењивања студената придржава следећих стандарда:

- оцењивање мора бити објективно и непристрасно,
- наставник се током оцењивања мора придржавати јасних и унапред утврђених критеријума који су садржани у плану рада на предмету,
- наставник мора да користи исте критеријуме у свим испитним роковима,
- провера знања студената током наставе као и на завршном испиту реализује се у унапред утврђеним терминима у плану рада на предмету.

Наставник и сарадник дужни су да током наставе континуирано прате и оцењују предиспитне активности студената и да оцену изразе поенима. Приликом оцењивања предиспитних активности студената, наставник и сарадник дужни су да примењују критеријуме и мерила који су утврђени планом рада на предмету. Укупан број поена остварених предиспитним активностима чини збир поена остварених индивидуалним и групним радом студента у току трајања наставе. Уколико је на предмету више наставника, односно сарадника који сукцесивно изводе наставу, укупан број поена чини збир поена остварених на часовима наставе код сваког од наставника, односно сарадника. Уколико је на предмету више наставника односно сарадника, у погледу предиспитних обавеза које се сукцесивно испуњавају у току читавог трајања наставе (учешће у дискусијама на часовима предавања, решавање практичних задатака на вежбама и др.), сваки наставник, односно сарадник, дужан је да оцени успех студента у њиховом испуњавању кроз одређени број поена, сразмерно броју часова активне наставе које је одржао, имајући у виду укупан фонд часова активне наставе на предмету. Успех у испуњавању предиспитних обавеза које се једнократно оцењују (семинарски рад и сл.) оцењује и изражава кроз одређени број поена онај наставник, односно сарадник, који по распореду рада држи активну наставу у време испуњавања ових предиспитних обавеза.

На крају семестра студенти полагају испит који се састоји од практичног и/или теоријског дела. Испит се полаже писмено и/или усмено. Поени остварени успешним испуњавањем предиспитних обавеза сабирају се са поенима оствареним на испиту и закључује се коначна оцена. Максималан укупан број поена које студент може да оствари је 100.

- 8.6 Високошколска установа систематично анализира, оцењује и унапређује методе и критеријуме оцењивања студената по предметима, а посебно: да ли је метод оцењивања студената прилагођен предмету, да ли се прати и оцењује рад студента током наставе, какав је однос оцена рада студента током наставе и на завршном испиту у укупној оцени и да ли се оцењује способност студената да примене знање.

Наставно веће периодично анализира критеријуме оцењивања студената по предметима и у случају одступања од усвојених метода објективног и коректног вредновања рада студената или у случају осталих неправилности предузима благовремене корективне мере.

Комисија за контролу и осигурање квалитета, увидом у испитну документацију, у складу са исходом предмета, самовредновањем квалитета и критеријума оцењивања на наставном предмету, као и на основу периодичних анкета студената, контролише поступак оцењивања и гарантује објективност, што је обавеза и сваког наставника укљученог у процес оцењивања.

Контрола квалитета оцењивања се спроводи у складу са Правилником о обезбеђењу квалитета, као и у складу са Правилником о оцењивању и полагању испита. Такође, праве се анализе

пролазности и просечних оцена на сваком предмету, у сваком испитном року, а предвиђене су и процедуре и корективне мере у случају неиспуњавања и одступања од усвојених процедура оцењивања. Последњи вид контроле квалитета оцењивања представљају студентске анкете, као и извештаји Студентског парламента. Студенти у својим анкетама дају утиске и сугестије у вези са свим облицима наставе, укључујући и мишљење о процени услова и организације студијских програма, као и о објективности оцењивања, о педагошком и етичком приступу наставника. На основу добијених резултата, врше се потребне анализе, а у случају сувише ниске пролазности и уочених неправилности у оцењивању, обављају се разговори са студентима, студентским представницима и предметним наставником, као и давање, уколико је то потребно, одређених упозорења, а све у циљу превазилажења уочених недостатака. Доношењем Кодекса професионалне етике, од стране Наставно-стручног већа, Школа и формално обезбеђује коректно и професионално понашање наставног особља током оцењивања студената.

Школа систематично анализира, оцењује и унапређује методе и критеријуме оцењивања студената по предметима, имајући у виду метод оцењивања студената који је прилагођен предмету, праћење и оцењивање рада студента током наставе, однос оцена рада студента током наставе и на завршном испиту у укупној оцени, као и способност студената да примени стечено знање и сагласно томе предузима одговарајуће мере. У том циљу Школа систематично прати, проверава и коригује:

- оцене и пролазност студената по предметима и предузима одговарајуће мере уколико дође до неправилности у оцењивању у дужем периоду (сувише високих или ниских оцена);
- прати пролазност студената по програмима, годинама и предузима корективне мере у случају сувише ниске или превисоке пролазности.

Оваква праћења квалитета рада и исхода учења за сваког појединачног студента, групу студената и студијски програм за сваки предмет посебно и уопштено, могу бити редовна или ванредна, а у зависности од потребе, врсте и циља анализе. У извештају овакве анализе приказују се и оцене степена пролазности, просечно време трајања студирања и сл.

Систем оцењивања је од кључног значаја за успостављање и одржавање стандарда и представља повратну информацију о ефикасности наставе и напредовању студената, али и о способности и компетентности студената за професионални рад. О успеху студената (квалитету студената) у процесу едукације води се уредна евиденција.

8.7 Методе оцењивања студената и знања које су усвојили у току наставно-научног процеса усклађене су са циљевима, садржајима и обимом акредитовања студијских програма.

Наставници се током оцењивања придржавају јасних и унапред познатих критеријума, који су садржани у акредитованим Књигама предмета за сваки студијски програм и Плану извођења наставе на сваком предмету, а јавно су доступни и усклађени са циљевима, садржајима и обимом студијских програма. Приликом доношења предлога одлуке о акредитацији студијског програма разматрају се методе извођења наставе, циљеви и исходи учења сваког предмета и предлажу корекције уколико нису у складу са постављеним циљевима и исходима учења. У складу са Правилником о поступцима и стандардима за обезбеђење и унапређење квалитета установе дефинисано је да се обезбеђење и унапређивање квалитета у оцењивању састоји у редовном праћењу и контроли квалитета у оцењивању и резултатима оцењивања као и предузимањем корективних мера у случају да је утврђени квалитет испод стандардног нивоа квалитета.

Контрола садржаја и метода оцењивања студијског програма остварује се кроз контролу планова рада и путем анонимног анкетирања студената.

8.8 Високошколска установа обезбеђује коректно и професионално понашање наставника током оцењивања студената (објективност, етичност и коректан однос према студенту).

Кодексом професионалне етике, Правилником о поступцима и стандардима за обезбеђење и стално унапређење квалитета школе, Правилником о дисциплинској и материјалној одговорности запослених (Правилници доступни на сајту Школе: <http://www.vmsmmilankovic.edu.rs>) предвиђено је да оцењивање студената мора бити објективно, коректно, правично и непристрасно. Приликом оцењивања, наставник не сме да врши дискриминацију ни по ком основу. Релација наставник-студент мора почивати само на поверењу, моралу, слободи и интелектуалном напретку.

Наставници Школе на професионалан начин обављају своју делатност, имају коректан однос према студентима и на објективан начин врше оцењивање. Професионалност и етичност односа наставника и сарадника се оцењује и Студентском анкетом.

- 8.9 Високошколска установа систематично прати и проверава оцене студената по предметима и предузима одговарајуће мере уколико дође до неправилности у дистрибуцији оцена (сувише високих или ниских оцена, неравномеран распоред оцена) у дужем периоду.

Студентска служба Школе води евиденцију оцена студената свих студијских програма по испитним роковима за сваки предмет. Најмање једном годишње извештај о пролазности студената се разматра на Научно-стручном већу Школе и предлажу се и усвајају корективне мере у случају неправилности у дистрибуцији оцена у дужем временском периоду, у складу са Правилником о поступцима и стандардима за обезбеђење и стално унапређење квалитета школе.

- 8.10 Високошколска установа систематично прати и проверава пролазност студената по предметима, програмима, годинама и предузима корективне мере у случају сувише ниске пролазности или других неправилности у оцењивању.

Могућност стицања до 60 поена током предиспитних активности стимулативно делује на студенте тако да они у највећем броју редовно похађају наставу, раде семинарске радове и полажу колоквијуме и тестове. Анализа просечних оцена и расподеле поена унутар коначне оцене показала је, међутим да се највећи број студената задовољава освајањем броја поена довољног за прелазну оцену и да је проценат студената који теже врхунским остварењима релативно мали. Охрабрује податак тренда раста просечних оцена на предметима друге, а поготово треће године студија, на којима се углавном и налазе стручни предмети.

На крају школске године сваки наставник би требало да за свој предмет достави извештај о пролазности студената који садржи податке о: пријављеним кандидатима, броју студената који су полагали испит, броју студената који су положили, броју одусталих од испита и структуру оцена. Преглед ових података разматрао би се на седници Наставно-стручног већа, а на основу њих би се предузимале и одговарајуће корективне мере ако је то потребно.

- 8.11 Високошколска установа омогућава студентима одговарајући облик студентског организовања, деловања и учешћа у одлучивању, у складу са законом.

У складу са Законом о високом образовању, Статутом Школе и Правилником о раду студентског парламента, Школа је омогућила студентима организовање и деловање путем Студентског парламента и укљученост у одређена тела Школе (Дисциплинска комисија, Етичка комисија, Наставно-стручно веће када се разматрају студентска питања...). На тај начин студентима је омогућено учешће у одлучивању о питањима која се односе на: осигурање и унапређење квалитета наставног процеса, евалуацију педагошког рада наставника, реформу студијских програма, анализу ефикасности студирања и утврђивања броја ЕСПБ бодова...

Добра информисаност студената по свим питањима која се односе на наставни процес и различите облике студентског организовања и деловања се постиже пружањем информација на огласним таблама Школе и сајту Школе.

SWOT анализа

S - (Strenght): Предности	W – (Weakness): Слабости
<ul style="list-style-type: none"> ❖ Јасно дефинисане процедуре и критеријуми пријема студената, процедуре и информације о студијама и процедуре и критеријуми оцењивања на сваком наставном предмету и години студија (++++) ❖ Обезбеђена једнакост и равноправност студената при пријему и у току студија, по свим основама, укључујући и студенте са посебним потребама и одговарајућу инфраструктуру за те студенте (++++) ❖ Обезбеђена је студентска процена квалитета основних и мастер студијских програма, квалитета наставе и омогућено организовање студената и учешће у одлучивању (++) ❖ Објективно оцењивање студената према објављеним процедурама и критеријумима (++) ❖ Континуирано праћење пролазности студената по годинама и предузимање корективних мера у случајевима ниске пролазности (+) 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Ниска мотивисаност студената за постизање врхунских резултата учења (++) ❖ Утицај потенцијално већег броја уписаних студената на њихов квалитет (+) ❖ Велика разлика у нивоу знања ученика из различитих средњих школа на упису у прву годину студија (++) ❖ Неадекватан рад на афирмисању контакта са студентима по завршетку студија (++)
О – (Opportunities): Могућности	Т – (Threats): Опасности
<ul style="list-style-type: none"> ❖ Рад на промоцији Школе и привлачењу студената са бољим предзнањима (++++) ❖ Мотивисати студенте за постизање бољих резултата (++) ❖ Промоција мобилност студената на домаћем и међународном плану (++++) ❖ Повећање заинтересованисти дипломираних студената са високим просеком за сопствени утицај на квалитет исхода учења (++) ❖ Успостављање активне везе са свршеним студентима који су у радном односу ради размене искустава и у циљу практичне провере исхода учења (++++) 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Низак ниво знања стечених у претходном школовању (++++) ❖ Смањена мотивација за постизање врхунских резултата студената због ограничених могућности запослења (++) ❖ Недостатак финансијских средстава за побољшање услова студирања (++)

❖ Веће учешће студената у раду стручних органа и органа управљања Школе (++)

Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 8:

- ✓ Континуирано праћење и евентуално прилагођавање наставних програма појединих предмета могућностима студената, уз обавезно поштовање максималног оптерећења студента изражено кроз ЕСПБ бодове
- ✓ Подизати ниво презентације основних и мастер студијских програма и њихових исхода учења, могућности стицања знања, вештина, истраживачког потенцијала и компетенција за запошљавање, могућности међународне студентске сарадње у циљу привлачења најбољих кандидата из средњих школа
- ✓ Континуирано ажурирање информација које су релевантне за студенте, те у складу са финансијским могућностима побољшати услове студирања за оне студенте који имају посебне потребе
- ✓ Повећавати посвећеност надпросечним студентима кроз одређене наставне активности како би се њихови потенцијали правовремено препознали на тржишту рада.
- ✓ Екстензивније укључивање студената у радна тела Школе
- ✓ Додатно појачати сарадњу са другим школама, првенствено међународну, у смислу стимулације размене студената и наставника
- ✓ Даљи рад на побољшању услова студирања, посебно у делу практичне наставе и стручне праксе
- ✓ Поспешити комуникацију са предстваницима послодавцима и мотивисати их како би се постигли бољи резултати по питањима стипендирања, волонтирања, стручне праксе и запошљавања
- ✓ Интензивније радити на промовисању примера добре праксе стимулисањем најбоље оцењених наставника и сарадника
- ✓ У догледној будућности обезбеди јединствени софтвер за праћење пролазности и просечних оцена студената по предметима
- ✓ Основати Алумни организацију.

Показатељи и прилози за стандард 8:

[Табела 8.1.](#) Преглед броја студената по степенима, студијским програмима и годинама студија на текућој школској години

[Табела 8.2.](#) Стопа успешности студената. Овај податак се израчунава за студенте који су дипломирали у претходној школској години (до 30.09) а завршили студије у року предвиђеном за трајање студијског програма

[Табела 8.3.](#) Број студената који су уписали текућу школску годину у односу на остварене ЕСПБ бодове (60), (37-60) (мање од 37) за све студијске програме по годинама студија

[Прилог 8.1.](#) Правилник о процедури пријема студената

[Прилог 8.2.](#) Правилник о оцењивању

[Прилог 8.3.](#) Процедуре и корективне мере у случају неиспуњавања и одступања од усвојених процедура оцењивања

Стандард 9: Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса

Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса се обезбеђује доношењем и спровођењем одговарајућих општих аката.

Упутства за примену стандарда 9:

9.1 Високошколска установа обезбеђује студентима уџбенике и другу литературу неопходну за савлађивање градива у потребној количини и на време.

Квалитет уџбеника, литературе, библиотечких и информатичких ресурса на Високој медицинској школи струковних студија „Милутн Миланковић“ обезбеђен је поштовањем прописаних стандарда и процедура за обезбеђење квалитета уз примену одговарајућих правилника. Школа обезбеђује студентима уџбенике и другу литературу неопходну за савладавање предвиђеног градива на време и у потребној количини. Школа настоји да континуирано врши набавку домаће и стране литературе потребне за спровођење наставног процеса. С тим у вези обезбеђена је скоро па комплетна обавезна литература за предмете свих студијских програма, а за велики број предмета и допунска литература која је предвиђена силабусима тих предмета. На предлог наставника и Наставно-стручног већа спроводи се набавка нових библиотечких јединица, те предлаже и поспешује унапређење рада библиотеке.

9.2 Настава из сваког предмета је покривена одговарајућим уџбеницима и другим училима, који су унапред познати и објављени.

Настава из свих предмета, сва три студијска програма основних и сва три студијска програма мастер студија, покривена је одговарајућим уџбеницима и другим училима, који су унапред познати и објављени. На почетку сваког семестра, сагласно Плану рада и силабусу сваког појединачног предмета, дефинише се и објављује неопходна литература (основна и допунска) и друга учила, која се користе у циљу квалитетне реализације наставе. Са списком наведене литературе студенти се упознају на уводном предавању, а исти је доступан и на званичној интернет старници Школе.

9.3 Високошколска установа доноси општи акт о уџбеницима. У складу са тим општим актом, установа систематично прати, оцењује квалитет уџбеника и других учила са аспекта квалитета садржаја (савременост, тачност), структуре (примери, питања, резиме), стила и обима (усклађеност са бројем ЕСПБ бодова); уџбеници и друга учила која не задовољавају стандард бивају побољшани или повучени из наставе и замењени квалитетнијим.

Сагласно Закону о издавању публикација и Статуту Школе, Наставно-стручно веће је на седници одржаној 29.12.2015. године усвојило Правилник о издавачкој делатности и стандард квалитета уџбеника (Прилог 9.1). Овим Правилником уређује се издавачка делатност и утврђује стандард квалитета уџбеника. Наставне публикације предвиђене Правилником су: основни уџбеник теоријске и практичне наставе, помоћни уџбеник теоријске и практичне наставе, скрипте, информатори и друге публикације. Основни уџбеник обухвата садржај предмета утврђен наставним планом и програмом, док помоћни уџбеник представља штиво

којим се доприноси остваривању наставног плана и програма. Уџбеници морају задовољавати стандарде квалитета прописане Правилником, и то према садржају, структури, обиму и графичкој опремљености. Издавачком делатношћу Школе руководи Комисија за издавачку делатност, коју бира Наставно-стручно веће из реда запослених, а на предлог Директора Школе. Пре штампања било које од наведених публикација неопходно је прибавити рецензију у писаној форми (која је саставни део Правилника).

Сврха издавачке делатности је да студентима обезбеди основне и допунске уџбенике и наставна средства, чиме би се осигурао квалитетан стручно-образовни рад у Школи.

- 9.4 Високошколска установа обезбеђује студентима библиотеку опремљену потребним бројем библиотечких јединица, као и опремом за рад.

Школа је обезбедила студентима библиотеку у чијем саставу се налази читаоница-клуб и фотокопирница намењена студентима, као и независна помоћна просторија. Рад библиотеке регулисан је Правилником о раду библиотеке. У библиотеци је запослен један библиотекар са врстом и нивоом стручне спреме сходно стандардима за високо образовање, који прописују број запослених и ниво образовања у библиотеци за високошколску установу која има до 500 студената.

Библиотека је у свему прилагођена потребама студената. Библиотека обрађује библиотечку грађу аутоматизовану библиотечким програмом и поседује електронски каталог библиотечке грађе. Библиотека располаже са 1377 библиотечких јединица, као и многобројним садржајима у електронској форми. Студентима се пружају услуге фотокопирања, штампања, скенирања, пребацивања потребног материјала у електронској форми на посебне медије.

- 9.5 Високошколска установа систематично прати, оцењује и унапређује структуру и обим библиотечког фонда.

Школа настоји да систематично прати, оцењује и унапређује структуру и обим библиотечког фонда. Сваке године набавља се одређени број нових библиотечких јединица које се каталогизују и разврставају, а спроводе се и све друге радње ради одржавања и развоја библиотечког фонда. Годишњим финансијским планом утврђује се висина средстава која су намењена за попуњавање библиотечког фонда.

- 9.6 Високошколска установа обезбеђује студентима неопходне информатичке ресурсе за савлађивање градива: потребан број рачунара одговарајућег квалитета, другу информатичку опрему, приступ интернету и осталу комуникациону опрему.

Школа има и сопствени рачунарски центар, са 16 рачунара у седишту и са 12 рачунара у високошколској јединици без својства правног лица, и тиме омогућава својим студентима информатичку подршку, у складу са прописаним стандардима. Додатно, Школа се труди да све просторије за одржавање наставе буду опремљене неопходним аудио-визуелним средствима за извођење наставе и одржава рачунарску и комуникациону инфраструктуру и опрему, због чега се у свим салама за предавања налазе рачунари, видео бимови уз бесплатан приступ интернету.

- 9.7 Број запослених у библиотеци и пратећим службама, као и врста и ниво њихове стручне спреме усклађени су са националним и европским стандардима за пружање ове врсте услуга.

Стручне послове у библиотеци са читаоницом обавља једно стално запослено лице – библиотекар са одговарајућом стручном спремом. Број особа запослених у библиотеци у односу на број уписаних студената, као и врста и ниво стручне спреме, усклађени су са стандардима за акредитацију високошколских установа које прописује Национални савет за високо образовање.

За одржавање информационог система и технологија запослено је једно лице – самостални сарадник из области рачунарства и информатике са одговарајућом стручном спремом.

9.8 Компетентност и мотивисаност особља за подршку у библиотеци, читаоници и рачунарском центру се континуирано прати, оцењује и унапређује.

Једном годишње, путем студентских анкета, оцењује се рад ненаставне подршке који обухвата и вредновање рада библиотеке и рачунарског центра, пружене услуге, као и број и употребљивост библиотечких јединица. Оцене добијене у наведеним анкетама указују на то да има простора за даље унапређење рада библиотеке о чему ће Школа посебно водити рачуна у наредном периоду.

9.9 Студенти се систематски упознају са начином рада у библиотеци и рачунарском центру.

На званичној интернет страници Школе доступан је Правилник о раду Библиотеке, који уређује начин рада библиотеке и услове коришћења библиотечког материјала у библиотеци и ван ње. Додатно, информације о начину рада библиотеке могуће је добити путем усмених и писаних обавештења од стране библиотекара.

9.10 Просторије намењене за смештај библиотечког фонда, архивског и електронског материјала, а нарочито студентске читаонице, смештене су у одговарајућем делу зграде како би студентима, наставном и ненаставном особљу и осталим корисницима пружиле адекватне услове за рад. Коришћење библиотеке и приступ њеном комплетном фонду обезбеђен је најмање 12 часова дневно.

Библиотека са читаоницом налази се у приземљу Школе. Смештена је у изолованом, осветљеном простору укупне површине 20м², тако да студентима, наставном, ненаставном особљу и осталим корисницима пружа задовољавајуће услове за рад. Библиотека са читаоницом је отворена од 08 до 20 часова, чиме је студентима обезбеђена могућност да 12 часова дневно користе услуге библиотеке и њеног фонда. Библиотека у високошколској јединици без својства правног лица је укупне површине 10м² и задовољава потребе студената.

SWOT анализа

S - (Strength): Предности	W – (Weakness): Слабости
<ul style="list-style-type: none"> ❖ Постоји општи акт о издавачкој делатности који се примењује (+++) ❖ Структура и обим библиотечког фонда се систематично прати, оцењује и унапређује (+) 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Недовољна покривеност предмета уџбеницима које су написали наставници/сарадници Школе (++) ❖ Недовољан капацитет читаонице за потребе студената Школе (+++)

<ul style="list-style-type: none"> ❖ Адекватан простор и опрењеност библиотечког фонда (+) ❖ Довољан број и одговарајућа стручна спрема запослених у библиотеци и другим релевантним службама (++) ❖ Школа има развијену издавачку делатност (+) 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Смањена заинтересованост студената за коришћење библиотечког фонда (++)
О – (Opportunities): Могућности	Т – (Threats): Опасности
<ul style="list-style-type: none"> ❖ Развијање издавачке делатности (++) ❖ Довољан број наставника компетентних за писање релевантне литературе (++) ❖ Умрежавање са другим институцијама што би довело до проширења библиотечког фонда (++) 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Ограничење финансијских средства за набавку нове литературе за библиотеку и опреме за рачунарски центар (+++)

Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 9:

- ✓ Обновљати и унапређивати структуру и обим библиотечког фонда
- ✓ Пронаћи додатна средства за финансирање издавачке делатности и информатичког система
- ✓ Мотивисати наставнике и сараданике да пишу уџбенике за студенте
- ✓ Обезбедити услове за континуирану едукацију запослених у библиотеци
- ✓ Обезбедити веће просторне капацитете за читаоницу

Показатељи и прилози за стандард 9:

[Табела 9.1.](#) Број и врста библиотечких јединица у високошколској установи

[Табела 9.2.](#) Попис информатичких ресурса

[Прилог 9.1.](#) Општи акт о уџбеницима

[Прилог 9.2.](#) Списак уџбеника и монографија чији су аутори наставници запослени на високошколској установи (са редним бројевима)

[Прилог 9.3.](#) Однос броја уџбеника и монографија (заједно) чији су аутори наставници запослени на установи са бројем наставника на установи

Стандард 10: Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке

Квалитет управљања високошколском установом и квалитет ненаставне подршке се обезбеђује утврђивањем надлежности и одговорности органа управљања и јединица за ненаставну подршку и перманентним праћењем и провером њиховог рада.

Упутства за примену стандарда 10:

10.1 Органи управљања и органи пословођења, њихове надлежности и одговорности у организацији и управљању високошколском установом су утврђени општим актом високошколске установе у складу са законом.

Сагласно Закону о високом образовању, надлежности и одговорности органа управљања и органа пословођења дефинисане су Статутом и другим општим актима Високе медицинске школе струковних студија „Милутин Миланковић“ у Београду.

Орган управљања Школе је Савет. Савет има три члана. Председника и чланове Савета именује и разрешава Оснивач, на период од четири године.

Савет:

- утврђује предлог Статута Школе и доставља исти на верификацију Оснивачу,
- утврђује предлоге нормативних аката Школе и доставља исте на верификацију Оснивачу,
- обавља и друге послове у складу са Законом и Статутом.

Седнице Савета по правилу сазива Председник, а одлуке су валидне ако је на седници присутна већина од укупног броја чланова (50 % плус 1).

О питањима из своје надлежности Савет одлучује већином гласова укупног броја чланова. Савет подноси извештај о свом раду Оснивачу, најмање једном годишње. Ближе одредбе о раду Савета уређују се Пословником о раду Савета (бр. П-193 од 09.11.2017. године).

Орган пословођења Школе је Директор. Директора именује и разрешава Савет, уз сагласност оснивача Школе. Директор се бира из реда наставника Школе који су у радном односу са пуним радним временом, а изабрани су на неодређено време.

Директор:

- представља и заступа Школу у складу са Статутом и одлуком о оснивању Школе
- руководи радом и пословањем Школе
- организује и усклађује рад органа, одсека и служби Школе
- предлаже Оснивачу пословну политику и предузима мере за њено остваривање уз претходну сагласност Оснивача
- предлаже годишњи програм рада, финансијски план и бизнис план Оснивачу, предузима мере за његово остваривање уз претходну сагласност Оснивача
- извршава одлуке Савета Школе и Оснивача
- одлучује о правима и обавезама из радног односа и извршава правоснажне судске одлуке у поступку за заштиту права радника уз претходну сагласност Оснивача
- потписује јавне исправе које Школа издаје
- наредбодавац је у погледу остваривања финансијског плана на предлог Оснивача
- подноси извештај о раду Савету Школе и Оснивачу Школе најмање једном годишње
- одговара за законитост рада Школе
- обавља друге послове утврђене овим Статутом и другим општим актима Школе.

Статутом је прецизирано да Школа може имати и помоћника директора.

10.2 Структура, организационе јединице и њихов делокруг рада, као и њихова координација и контрола су утврђени општим актом високошколске установе, у складу са законом.

У складу са Законом о високом образовању, општим актом Школе дефинисани су структура, организационе јединице и њихов делокруг рада, као и њихова координација и контрола Организациону структуру Школе чине: Савет (орган управљања), Директор (орган пословођења), стручни органи (Наставно-стручно веће, стручне комисије и стручни колегијум) и секретаријат под чијим се окриљем налазе стручне службе (Прилог 10.1). Координацију и контролу рада организационих јединица Школе спроводе органи управљања и стручни органи Школе у складу са својим надлежностима које су дефинисане Статутом Школе. Службе Школе су: служба за студентска питања, служба рачуноводства, служба библиотеке, служба информационих послова и служба техничких и осталих послова. Сагласно Статуту, стручне службе обављају правне, кадровске и опште послове, послове за потребе студија, финансијско-рачуноводствене, послове библиотеке, информационе, техничке и остале послове који су од интереса за Школу. Радом стручних служби руководи Секретар Школе, који за свој рад одговара Директору Школе.

10.3 Високошколска установа систематски прати и оцењује организацију и управљање високошколском установом и предузима мере за њихово унапређење.

Савет Школе, кога чине 3 члана бирана од стране Оснивача Школе, плански и континуирано прати рад свих организационих јединица Школе. Приликом усвајања годишњег Извештаја о пословању, врши се свеобухватна анализу организације и управљања, на основу чега се даје предлог мере за побољшање управљања као и рада свих организационих јединица, а тиме и Школе у целини.

10.4 Високошколска установа систематски прати и оцењује рад управљачког и ненаставног особља и предузима мере за унапређење квалитета њиховог рада; посебно прати и оцењује њихов однос према студентима и мотивацију у раду са студентима.

Школа систематски прати и оцењује рад управљачког и ненаставног особља и предузима мере за унапређење квалитета њиховог рада, при чему се посебна пажња обраћа на однос према студентима и мотивацију у раду са студентима. У овом процесу учествују наставници, ненаставно особље, као и студенти. Једном годишње спроводе се анкете међу запосленима у циљу вредновања услова рада, квалитета управљања установом и квалитета студената, као и студентска анкета о вредновању управљања установом и ненаставне подршке. Резултати и анализе ових анкета саставни су делови Извештаја о самовредновању, у складу са којима се предузимају све неопходне мере за даље унапређење квалитета рада. У Прилогу 10.2. приказана је анализа резултата анкета студената о процени квалитета рада органа управљања и рада стручних служби.

10.5 Услови и поступак заснивања радног односа и напредовања ненаставног особља утврђују се општим актом високошколске установе и доступни су јавности.

Услови и поступак заснивања радног односа и напредовања ненаставног особља дефинисани су Законом о раду и Колективним уговором, као и Правилником о раду – бр. П-188 од 02.09.2014. године и Правилником о систематизацији радних места - бр. П-325-1 од 08.10.2020. године. За заснивање радног односа са ненаставним радницима неопходно је да се испуне прописани критеријуми, како би обезбедио пријем најквалитетнијих кадрова. За спровођење процеса избора кандидата пријављених на конкурс формира се комисија. У процесу избора из кандидата спроводе се: ужи избор, интервју и коначни избор. По закључивању уговора о раду, шеф службе или радник службе кога шеф службе одреди уводи новог запосленог у посао. Напредовање запослених зависно је од рада и резултата рада, регулисано је Правилником о раду и усаглашено са опредељеним буџетским средствима.

10.6 Рад и деловање управљачког и ненаставног особља су доступни оцени наставника, ненаставног особља, студената и заинтересованих субјеката.

Рад и деловање управљачког и ненаставног особља оцењују: наставници - кроз рад Наставно-стручног већа, ненаставно особље - кроз састанке запослених, студенти - кроз оцењивање у студентским анкета приликом спровођења поступка самовредновања и оцењивања квалитета.

10.7 Високошколска установа обезбеђује број и квалитет ненаставног особља у складу са стандардима за акредитацију.

Школа је обезбедила довољан број ненаставног особља у складу са Стандардом за акредитацију високошколских установа, и то: Секретара – дипломираног правника, у служби информационих послова – лице са високим образовањем, библиотекара са високим образовањем (МА књижевности и језика), три особе са високим образовањем у студентској служби, две особе са високим образовањем у служби рачуноводства.

10.8 Установа обезбеђује управљачком и ненаставном особљу перманентно образовање и усавршавање на професионалном плану.

У складу са својим могућностима, пре свега финансијским, Школа настоји да омогући образовање и усавршавање управљачког и ненаставног особља, што се примарно односи на учешће на различитим предавањима, семинарима и курсевима. Самостални сарадник из области рачунарства и информатике партиципирао је 2018. године у раду стручног скупа „Нове технологије у образовању“ у организацији British Council-а, током 2019. године учествовао у обуци за коришћење софтвера Националног акредитационог тела, а похађао је и вебинаре Комтрејда у вези са уносом података у Јединствени информациони систем просвете. Секретар Школе је похађао курсеве из правне базе у организацији Параграфа током 2018. и 2019. године. Запослене у финансијској служби су током 2018., 2019. и 2020. године похађале финансијско-рачуноводствене семинаре и вебинаре у организацији Параграфа, Резон медије и Института за пословна истраживања.

SWOT анализа

S - (Strenght): Предности	W – (Weakness): Слабости
<ul style="list-style-type: none">❖ Статутом Школе јасно су дефинисане надлежности и одговорности органа управљања и органа пословођења (++++)❖ Статутом је дефинисана организациона структура Школе, те надлежност и одговорност организационих јединица (++)❖ Савет Школе систематски прати и анализира рад органа управљања, пословођења и ненаставног особља, те на основу тога предлаже мере за отклањање евентуалних недостатака (++)❖ Редовно се спроводе анкете међу запосленима и студентима, у циљу вредновања рада органа управљања и служби у сектору ненаставне подршке (++++)❖ Комисија за обезбеђење квалитета доставља Извештај о самовредновању	<ul style="list-style-type: none">❖ Могућности за напредовање ненаставног особља нису велике (++)❖ Неадекватан тимски рад међу појединим организационим јединицама (++)❖ Ограничене плате и низак стандард ненаставног особља, што утиче на њихову мотивисаност (++)

<p>Савету Школе и Наставно-стручном већу, који у складу са тим доносе хитне мере за отклањање евентуалних недостатака (++)</p> <p>❖ Школа прати и оцењује рад ненаставног особља (++)</p>	
О – (Opportunities): Могућности	Т – (Threats): Опасности
<p>❖ Рад на јачању сарадње међу организационим јединицама Школе (+++)</p> <p>❖ Доступност информација и искуства сличних установа из земаља у окружењу, као и ЕУ (+++)</p>	<p>❖ Недовољна финансијска средства за усавршавање ненаставног особља (+++)</p>

Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 10:

- ✓ Неопходна је боља међусобна сарадња стручних служби и ненаставног особља, као и континуирано унапређење синхронизације рада и комуникације између појединих служби
- ✓ Континуирано ангажовање на развијању свести да је самокритичност темељ културе квалитета у циљу унапређења организационе структуре и сарадње између организационих јединица
- ✓ Прецизирати критеријуме за анализу рада, напредовање и награђивања управљачког и ненаставног особља
- ✓ Мотивисати запослене из реда ненаставног особља за стручно усавршавање

Показатељи и прилози за стандард 10:

Табела 10.1. Број ненаставних радника запослених са пуним или непуним радним временом у високошколској установи у оквиру одговарајућих организационих јединица

[Прилог 10.1.](#) Шематска организациона структура високошколске установе

[Прилог 10.2.](#) Анализа резултата анкете студената о процени квалитета рада органа управљања и рада стручних служби

Стандард 11: Квалитет простора и опреме

Квалитет простора и опреме се обезбеђује кроз њихов адекватан обим и структуру.

11.1 Високошколска установа поседује примерене просторне капацитете: учионице, кабинете, библиотеку, читаоницу и слично за квалитетно обављање своје делатности.

Висока медицинска школа струковних студија "Милутин Миланковић" обезбеђује простор и опрему која је неопходна за извођење наставе на свим студијским програмима. Теоријска настава и кабинетске вежбе се одржавају у згради Школе у Црнотравској улици бр. 27 у Београду, на територији општине Савски венац. Такође, сходно последњој позитивној одлуци Националног тела за акредитацију и проверу квалитета у високом образовању, бр. 612-00-00194/5/2023-03, и решења о допуни дозволе за рад Министарства просвете, науке и

технолошког развоја Републике Србије, бр. 612-00-00163/2022-06, Школа изводи наставу на основним струковним студијама у седишту Установе: струковна медицинска сестра – техничар, струковни физиотерапеут, струковни медицински радиолог, као и у јединици без својства правног лица ван седишта установе у Тутину, улица Омладинска бб. за смер струковна медицинска сестра – техничар; и на мастер струковним студијама: Здравствена нега, Физиотерапија и Медицинска радиологија.

Укупна корисна површина простора Школе је 1224м². Од укупне површине којом Школа располаже, за извођење наставе употребљава се 310 м², односно 16 учионица укупне површине 196 м² и два амфитеатара укупне површине 114 м². Наставници и сарадници користе зборницу површине 24м², док је студентима на располагању библиотека површине 20м² у седишту установе и 10м² у јединици без својства правног лица. Директор Школе, секретар Школе, стручне службе, као и Студентски парламент имају обезбеђене одговарајући просторно-техничке услове за рад. Део реализације теоријске и практичне наставе одржава се и у наставним базама Школе, чија површина није урачуната у претходно изнете квадратуре.

- 11.2 Високошколска установа поседује адекватну и савремену техничку, лабораторијску и другу специфичну опрему која обезбеђује квалитетно извођење наставе на свим врстама и степенима студија.

Све учионице и амфитеатри којима располаже Школа су опремљене одговарајућом информационом инфраструктуром и наставним средствима, чиме су обезбеђени неопходни предуслови за квалитетно извођење наставе на свим врстама и степенима студија.

У складу са Уговорима о пословно-техничкој сарадњи, реализација највећег дела практичне наставе планирана је у наставним базама еминентних установа попут Војномедицинске Академије, КБЦ Звездара, ИО Бањица, Клинике за рехабилитацију „Др Мирослав Зотовић“, Специјалне болница за рехабилитацију и ортопедску протетику „Рудо“, Опште болнице „Medigroup“, Дома здравља – Врачар, Институту за онкологију и радиологију Србије, Универзитетској децјој клиници Тиршова итд.

- 11.3 Високошколска установа континуирано прати и усклађује своје просторне капацитете и опрему са потребама наставног процеса и бројем студената.

Пре почетка сваке школске године, у складу са бројем уписаних студената, дефинишу се просторни капацитети неопходни за одвијање наставе. Школа настоји да континуирано улаже средства за унапређење услова рада, опремање простора и набавку опреме која је потребна за квалитетно извођење наставе.

- 11.4 Високошколска установа свим запосленим и студентима обезбеђује неометан приступ различитим врстама информација у електронском облику и информационом технологијама, како би се те информације користиле у научно-образовне сврхе.

Школа је студентима и запосленима обезбедила употребу рачунара и интернета, а тиме и неометан приступ различитим врстама информација.

- 11.5 Високошколска установа у свом саставу поседује најмање једну просторију опремљену савременим техничким и осталим уређајима који студентима и особљу омогућавају рад на

рачунарима и коришћење услуга рачуноског центра (фотокопирање, штампање, скенирање, нарезивање CD и DVD материјала).

Школа располаже сопственим рачунарским центром са 16 рачунара, чиме је студентима обезбеђена одговарајућа информатичка подршка. Такође, студентима се пружају услуге фотокопирања, штампања, скенирања, пребацивање потребног материјала у електронској форми на посебне медије.

SWOT анализа

S - (Strength): Предности	W – (Weakness): Слабости
<ul style="list-style-type: none"> ❖ Усклађеност капацитета простора и опреме са потребама наставног процеса и укупним бројем студената (+++) ❖ Адекватна и савремена наставна, рачунарска, библиотечка и друга опрема и средства који обезбеђују квалитетно извођење наставног процеса (++) ❖ Бесплатно и неометано коришћење услуга рачунарског центра (фотокопирање, штампање, скенирање, пребацивање електронског материјала...) (+++) ❖ Адекватна опремљеност наставних база у којима се изводи практична настава (++) 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Наставници и сарадници немају потпуно адекватан кабинетски простор (+++) ❖ Застаревање рачунарске опреме (++)
O – (Opportunities): Морућности	T – (Threats): Опасности
<ul style="list-style-type: none"> ❖ Осавремењивање опреме кроз различите програме донација и пројекте подршке развоју установе (++) ❖ Побољшање техничке и информатичке опреме у циљу омогућавања електронске пријаве испита (+++) 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Ограничени капацитети читаонице која у потпуности задовољава потребе студената (++) ❖ Недостатак буџетских средстава за набавку савремене информатичке опреме и програма (++)

Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 11:

- ✓ Наставити континуирано улагање у квалитет простора и опреме
- ✓ Формирати посебно тело из редова наставног и ненаставног особља које би се бавило аплицирањем за учешће у програмима донација и пројектима подршке развоју установе
- ✓ Обезбедити савремену опрему за откривање и спречавање коришћења недозвољених електронских уређаја на испитима

Показатељи и прилози за стандард 11:

Табела 11.1. Укупна површина (у власништву високошколске установе и изнајмљени простор) са површином објеката (амфитеатри, учионице, лабораторије, организационе јединице, службе)

Табела 11.2. Листа опреме у власништву високошколске установе која се користи у наставном процесу и научноистраживачком раду

Табела 11.3. Наставно-научне и стручне базе

Стандард 12: Финансирање

Квалитет финансирања високошколске установе обезбеђује се кроз квалитет извора финансирања, финансијско планирање и транспарентност у употреби финансијских средстава што доводи до финансијске стабилности у дугом року.

Постоји извесна стабилност извора финансирања за основну делатност Високе медицинске школе струковних студија „Милутин Миланковић“. Школа стиче средства из школарина, пружањем услуга трећим лицима, као и из осталих извора (поклон, донација, спонзорство и др.). Средства се обезбеђују према нормативима и стандардима услова рада.

У складу са финансијским планом, подноси се финансијски извештај на крају сваке фискалне године за ту годину, а основ је за доношење плана за наредну. Финансијски извештај, такође усваја Савет Школе. Финансијски план и извештај доносе се у складу са одредбама закона о буџетском пословању.

- 12.1. Високошколска установа има дугорочно обезбеђена финансијска средства неопходна за реализацију наставно-научног процеса, научноистраживачких пројеката, уметничких и професионалних активности

Висока медицинска школа „Милутин Миланковић“ средствима Оснивача и приходима од школарина и других услуга има дугорочно обезбеђена финансијска средства за реализацију наставе.

Осим средстава које обезбеђује оснивач и школарина који су стални извор прихода, Школа периодично обезбеђује средства из домаћих и међународних пројеката, консултантских услуга, едукација, донација и других извора у складу са законом.

- 12.2. Извори финансирања високошколске установе утврђени су у складу са законом

Средствима која обезбеђује Оснивач и средствима из школарина и од других услуга које Школа пружа, Школа стиче дугорочно могућност за спровођење одобрених, односно акредитованих студијских програма. Средства за обављање делатности у току једне школске године обезбеђују се на основу програма рада и финансијског плана Школе. Расподела финансијских средстава остварује се у складу са законом и подзаконским актима Школе.

- 12.3. Високошколска установа анализира и планира распоред и намену финансијских средстава тако да обезбеђује финансијску стабилност и ликвидност у дужем временском периоду

Постоји План рада и финансијски план за наредну/текућу годину, који се редовно анализира на седницама, кроз записнике и одлуке Савета Школе.

- 12.4. Високошколска установа обезбеђује јавност и транспарентност својих извора финансирања и начина употреба финансијских средстава кроз извештај о пословању и годишњи обрачун који усваја Савет.

Висока медицинска школа „Милутин Миланковић“ обезбеђује јавност извора финансирања и начина употребе средстава кроз извештај о пословању, годишњи обрачун и финансијски

план, који усваја Савет Школе (Одлука о усвајању годишњег финансијског извештаја за 2024. годину, бр. одлуке П-2390 од 05.03.2025. године и Одлука о усвајању годишњег финансијског плана за 2025. годину, бр. одлуке П-2355-1 од 21.02.2025. године).

SWOT анализа

S - (Strenght): Предности	W – (Weakness): Слабости
<ul style="list-style-type: none"> ❖ Стабилни извори финансирања за основну делатност Школе (+++); ❖ Финансијским планом, и финансијским извештајем омогућен је континуиран рад Школе (+++); ❖ Извештај о раду и финансијском пословању доступан је увиду јавности (++) 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Недостатак издвајања ресорног министарства за финансирање основних и допунских активности приватних високошколских установа у наставном процесу (+++); ❖ Недовољно искоришћени капацитети за остваривање додатног прихода (+++); ❖ Немотивисаност запослених за остваривање додатних прихода у оквиру фондова међународних Пројеката (++) ❖ Средства у буџету Републике Србије намењена финансирању наставно-научних процеса не прате реформу високог образовања и недоступна су приватном образовном сектору (+++).
О – (Opportunities): Могућности	Т – (Threats): Опасности
<ul style="list-style-type: none"> ❖ Перманентно инсистирање код ресорног Министарства и других државних органа за увођење издвајања финансијских средстава за реализацију делатности приватних високошколских установа (++) ❖ Интензивирати рад на изналажењу додатних финансијских средстава кроз учешће у домаћим и међународним пројектима и фондовима (++) ❖ Већи удео страних самофинансирајућих студената (+++). 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Могуће нове економске кризе изазване на глобалном нивоу (+++).

Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 11:

- ✓ Повећати прилив сопствених средстава;

- ✓ Перманентно указивати на потребу за издвајањима ресорног Министарства и других државних органа за приватни високошколски сектор;
- ✓ Стимулисати наставнике за учешће на пројектима, а посебно на значајним међународним пројектима
- ✓ Истакнутим истраживачима и шефовима најважнијих пројеката привремено смањити наставна задужења;
- ✓ Формирати и унапређивати кадровску и техничку логистику за налажење, конкурисање и администрирање међународних пројеката.

Показатељи и прилози за стандард 12:

[Прилог 12.1](#) Финансијски план

[Прилог 12.1.1](#) Одлука о усвајању финансијског плана

[Прилог 12.2.](#) Финансијски извештај за претходну календарску годину

[Прилог 12.2.1](#) Одлука о усвајању финансијског Извештаја

Стандард 13: Улога студената у самовредновању и провери квалитета

Високошколске установе обезбеђују значајну улогу студената у процесу обезбеђења квалитета, и то кроз рад студентских организација и студентских представника у телима високошколске установе, као и кроз анкетање студената о квалитету високошколске установе.

Упутства за примену стандарда 13:

13.1 Представници студената су чланови комисије за обезбеђење квалитета високошколске установе.

Различитим актима (Статут, Стратегија Обезбеђења квалитета, Правилници) ВМШСС „Милутин Миланковић“ регулисано је активно учешће студената у праћењу и унапређивању квалитета рада Школе. Сва документа су јавно доступна на сајту Школе. У садашњем, као и у претходном сазиву, Комисије за обезбеђење квалитета налази се један представник студената.

13.2 Студенти на одговарајући начин дају мишљење о стратегији, стандардима, поступцима и документима којима се обезбеђује квалитет високошколске установе, укључујући и резултате самовредновања и оцењивања квалитета високошколске установе.

Чланом 27. Статута Школе дефинисана су права и обавезе студента. Између осталог, истакнуто је да студент има право на благовремено и тачно информисање о свим питањима која се односе на студије; на активно учествовање у доношењу одлука, у складу са Законом, Статутом и другим општим актима Школе; на самоорганизовање и изражавање сопственог мишљења; да бира и буде буран у Студентски парламент и друге органе Школе. Студентски парламент је посебно важан орган Школе, преко којег студенти остварују своја права и штите своје интересе у Школи. Чланови Студентског Парламента бирају се по процедури која је у складу са Законом, а Школа обезбеђује одговарајућу просторију и све неопходне услове за адекватан рад Студентског парламента. Студентски парламент бира и разрешава представнике студената у органима и телима Школе.

Улога студената у процесу обезбеђења квалитета остварује се кроз активно учешће студената у раду различитих тела Школе. Своје представнике студенти имају у: Комисији за обезбеђење квалитета, Дисциплинске комисије, Одбору за професионалну етику. Било би афирмативно укључити представнике студената у састав Савета Школе.

Свој допринос унапређењу наставе студенти дају и посредством Студентског парламента, чији представник присуствују седницама Наставно-стручног већа када се одлучује о питањима у

вези студирања. Стога, а сагласно Закону о високом образовању, приликом разматрања и одлучивања о питањима везаним за осигурање квалитета наставе, реформу студијских програма, анализу ефикасности студирања и утврђивање броја ЕСПБ бодова, у раду Наставно – стручног већа и одговарајућих комисија које се образују своје учешће узимају и представници студената.

13.3 Обавезан елемент самовредновања високошколске установе јесте анкета којом се испитују ставови и мишљења студената о питањима из свих области које се проверавају у процесу самовредновања. Високошколска установа је обавезна да организује и спроведе анкету и да њене резултате учини доступним јавности и укључи их у укупну оцену самовредновања и оцене квалитета.

Осим директног учествовања у раду Комисије за обезбеђење квалитета, преко свог представника, студенти путем студентских анкета дају и мишљење о квалитету свих сегмената који су предмет процеса самовредновања.

Школа периодично организује и спроводи анкете о ставовима и мишљењу студената везано за све области које се проверавају у процесу самовредновања. У овим анкетама студенти оцењују квалитет рада наставника и сарадника, квалитет студијског програма који похађају, квалитет наставног процеса, квалитет постигнутих исхода учења, као и квалитет рада органа управљања и стручних служби. Такође, студентима је у оквиру ових анкета дата могућност и да сами изнесу предлоге мера којима би се квалитет рада, односно студијских програма, наставног процеса и осталих релевантних аспеката функционисања Школе подигао на виши ниво. Све анкете су анонимне, а увођењем електронског анкетирања планира се још активније учешће студената у анкетирању.

Резултате анкете обрађује Комисија за квалитет, укључује их у извештај о самовредновању, који се затим презентује студентима и општој јавности на веб страници Школе.

13.4 Студенти су активно укључени у процесе перманентног осмишљавања, реализације развоја и евалуације студијских програма у оквиру курикулума и развој метода оцењивања.

Учешћем у свим претходно наведеним активностима, студенти истовремено имају прилику да буду укључени у процесе реализације, развоја, евалуације студијских програма и развој метода оцењивања.

У случају да студенти оцене слабом оценом одређене области обухваћене анкетама, Наставно-стручно веће и директор Школе доносе и спроведе одговарајуће корективне мере.

SWOT анализа:

S - (Strenght): Предности	W – (Weakness): Слабости
<ul style="list-style-type: none">❖ Школа поседује одговарајућа акта, којима је уређен процес обезбеђења квалитета, а којима је у исто време регулисана и укљученост студената у овај процес (+++)❖ Студенти учествују у попуњавању различитих анкета чиме имају прилику да утичу на квалитет рада Школе (++)	<ul style="list-style-type: none">❖ Представници студената нису укључени у рад Савета школе (+++)❖ Студенти недовољно користе могућности да изнесу своје мишљење кроз учешће у различитим телима Школе (++)❖ Пасивно попуњавање анкета од стране одређеног броја студената (++)

	❖ Адекватно информисање студената од стране Студентског парламента (++)
О – (Opportunities): Морућности	Т – (Threats): Опасности
<ul style="list-style-type: none"> ❖ Подизање свести студената о важности процеса самовредновања (++++) ❖ Увођење online анкетирања, што би утицало на већу укљученост студената у процес самовредновања (++++) ❖ Унапређење сарадње са свршеним студентима и њиховим послодавцима, у циљу добијања повратних информација које утичу на унапређење квалитета наставних садржаја (++) ❖ Подршка студентима у повезивању са студентима и организацијама других високошколских установа (++) 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Недовољно поверење студената да ће укључивање у процес самовредновања донети стварне промене (++)

Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 13:

- ✓ Размотрити укључивање послодаваца приликом анализе и осавремењивања основних и мастер студијских програма;
- ✓ Уважавање мишљења дипломираних студената о предностима и недостацима основних и мастер студијских програма приликом ажурирања постојећих програма;
- ✓ Унапређење сарадње (и мобилности) са сродним Школама из окружења
- ✓ Укључивање представника студената у Савет Школе
- ✓ Интензивирати активности на едукацији студената о предностима и значају њихове ангажованости у раду стручних тела Школе, те их мотивисати да што објективније изнесу мишљење и ставове у процесу самовредновања и оцењивања квалитета Школе
- ✓ Директном комуникацијом и континуирано упознавати студенте са одлукама стручних тела Школе и ефектима корективних мера које се односе на унапређење квалитета наставног процеса и стандарда студената
- ✓ Промовисати Алумни клуб Школе

Показатељи и прилози за стандард 13:

[Прилог 13.1](#) Документација која потврђује учешће студената у самовредновању и провери квалитета

[Прилог 13.1.а](#) Одлука о формирању Комисије за обезбеђење квалитета

[Прилог 13.1.б](#) Одлука о образовању Дисциплинске комисије

[Прилог 13.1.в](#) Одлука о образовању Одбора за професионалну етику

[Прилог 13.1.г](#) Правилник о раду Студентског парламента

[Прилог 13.1.д](#) Одлука о избору чланова Студентског парламента

Стандард 14: Систематско праћење и периодична провера квалитета

Високошколска установа континуирано и систематски прикупља потребне информације о обезбеђењу квалитета и врши периодичне провере у свим областима обезбеђења квалитета.

14.1 Високошколска установа обезбеђује спровођење утврђених стандарда и поступака за оцењивање квалитета и обављање свих задатака које у том процесу имају субјекти у систему обезбеђења квалитета установе.

ВМШСС „Милутин Миланковић“ има Стратегију обезбеђења квалитета која садржи одређење високошколске установе да непрекидно и систематски ради на унапређењу квалитета и тај документ је доступан јавности на сајту Школе. Субјекти обезбеђења квалитета рада у Школи су наставници и сарадници, Комисија за обезбеђивање квалитета, Наставно-стручно веће, органи управљања и пословођења, студенти и ненаставно особље. Сви субјекти обезбеђења квалитета рада у Школи су ангажовани у својим доменима квалитета који се прате, а са чијим процесима и реализацијом су најбоље упознати. Потребно је истаћи да у спровођењу поступака предвиђених Стратегијом обезбеђења квалитета учествују равноправно и запослени и студенти, што је добар показатељ присуства високог степена свести о значају процеса провере и унапређења квалитета.

14.2 Високошколска установа обезбеђује услове и инфраструктуру за редовно, систематско прикупљање и обраду података потребних за оцену квалитета у свим областима које су предмет самовредновања.

Школа обезбеђује услове и инфраструктуру прикупљања и обраде података потребних за оцену квалитета у свим областима које су предмет самовредновања (законе, правилнике, услове за спровођење анкета и сл.). Ови услови и инфраструктура омогућавају континуирано прикупљање информација, вршење периодичне провере у свим областима релевантним за обезбеђење квалитета и јавну доступност тих података. Ради даљег унапређења услова прикупљања и обраде података неопходних за оцену квалитета Школа ће прећи на електронски вид прикупљања информација и њихову анализу.

14.3 Високошколска установа обезбеђује редовну повратну информацију од послодаваца, представника Националне службе за запошљавање, својих бивших студената и других одговарајућих организација о компетенцијама дипломираних студената.

Школа периодично обезбеђује повратну информацију од послодаваца, представника Националне службе за запошљавање, дипломираних студената и других чиниоца релевантних за оцену компетенција дипломираних студената. Анализа анкете о задовољству послодаваца стеченим квалификацијама дипломаца врше се једном годишње, а резултати показује да су послодавци веома задовољни компетенцијама које свршени студенти наше Школе поседују. Све информације се детаљно обрађују и дају се предлози мера побољшања квалитета у складу са коментарима и потребама будућих послодаваца.

14.4 Високошколска установа обезбеђује податке потребне за упоређивање са страним високошколским установама у погледу квалитета.

Школа има потписане споразуме о сарадњи са школама истог/сродног образовног профила у иностранству, која се остварује кроз званичне посете представника школа из иностранства и посете наших представника школама у иностранству, учешће на међународним научним скуповима, разменом студената и др, што Школи обезбеђује могућност да стекне увид у рад других високошколских установа и упоређи се са њима.

14.5 Високошколска установа обавља периодична самовредновања и проверу нивоа квалитета током којих проверава спровођење утврђене стратегије и поступака за обезбеђење квалитета, као и достизање жељених стандарда квалитета. У периодичним самовредновањима обавезно је укључивање резултата анкета студента. Самовредновање мора да се спроводи најмање једном у три године.

Школа спроводи периодичну проверу квалитета током које се проверава реализација утврђене Стратегије и поступака за обезбеђење квалитета као и достизање жељених стандарда. Самовредновање се спроводи најмање једном у три године. У периодичним самовредновањима обавезно су укључени резултати студентских анкета којима се испитује мишљење активних и дипломираних студената о свим релевантним питањима везаним за квалитет студирања. Редовне анкете односе се на оцену педагошког рада наставника и сарадника у настави, а предвиђено је да се изводе два пута годишње, односно на крају сваког семестра, док једном годишње студенти оцењују квалитет управљања установом и рада стручних служби. Анкета свршених студената обавља се након одбране завршног рада или мастер рада, чиме се стуче увид у њихово задовољство целокупним студијским програмима, односно знањима и вештинама које добијају у нашој Школи. Осим кроз студентске анкете, студенти имају улогу у процесу самовредновања и учешћем у раду Комисије за обезбеђење квалитета.

14.6 Са резултатима самовредновања високошколска установа упознаје наставнике и сараднике, путем катедри и стручних органа, студенте, преко студентских организација, Комисију за акредитацију и проверу квалитета и јавност.

Школа има услове, инфраструктуру, субјекте и методологију за систематично и континуирано праћење и периодичну проверу области које укључује процес праћења и провере квалитета рада Школе. Континуирано се прати квалитет у свим областима организовањем анкета и упитника за студенте, дипломиране студенте и послодавце. Резултати самовредновања су доступни сваком наставнику, сараднику, запосленима у стручним службама и студентима Школе, а коначни Извештај се поставља на сајт Школе.

SWOT анализа:

S - (Strenght): Предности	W – (Weakness): Слабости
<ul style="list-style-type: none"> ❖ Школа има континуитет у периодичним проверама квалитета у свим областима (+++) ❖ Школа има услове, инфраструктуру, субјекте и методологију за систематично и континуирано праћење и проверу квалитета. (+++); ❖ Сви подаци о самовредновању су транспарентни и доступни јавности на интернет страници Школе (+++); ❖ Праћење и усклађивање са стратегијама обезбеђења квалитета сличних ВШУ у иностранству (++) 	<ul style="list-style-type: none"> ❖ Недовољна заинтересованост и објективност студената при попуњавању анкета (++) ❖ Недовољана заинтересованост за спровођење поступака за праћење квалитета код одређеног броја наставника (++) ❖ Средства за рад на пословима обезбеђења квалитета нису дефинисана буџетом Школе (+++)

❖ Повратне информације о знањима и вештинама дипломираних студената (++)	
О – (Opportunities): Морућности	Т – (Threats): Опасности
<ul style="list-style-type: none"> ❖ Подизање свести међу студентима и наставницима о важности објективног приступа у поступку анкетирања (+++) ❖ Увести електронско попуњавање анкета како би се студенти мотивисали да масовније учествују у анкетама (+++) ❖ Остварити квалитетнију комуникацију са свршеним студентима Школе (+) 	❖ Одсуство свести о значају процеса праћења и обезбеђења квалитета (++)
Предлог мера и активности за унапређење квалитета стандарда 14:	
<ul style="list-style-type: none"> ✓ На основу резултата самовредновања и препорука мера, уз сагласност Наставно стручног већа, дефинисати и спровести одговарајуће корективне мере ради успостављања механизма сталног унапређења квалитета; ✓ Подизање свести међу запосленима о значају системског праћења и провере квалитета, што би резултирало учествовањем у процесу праћења и ван постојећих периодичних провера; ✓ Омогућити електронско попуњавање анкета и повећати мотивацију студената за учествовање у анкетама; ✓ Предвидети средства за рад на пословима контроле квалитета у буџету Школе; ✓ Осигурати подршку свих субјеката обезбеђења квалитета Комисији за обезбеђивање квалитета рада и Комисији за праћење и унапређивање наставе (коју би требало формирати) за активности између два периода самовредновања; ✓ Континуирано обезбеђивање и анализа што веће количине повратних информација од стране здравствених установа, Националне службе за запошљавање и дипломираних студената. 	
<p>Показатељи и прилози за стандард 14:</p> <p>Прилог 14.1 Информације презентоване на сајту високошколске установе о активностима које обезбеђују систематско праћење и периодичну проверу квалитета у циљу одржавања и унапређење квалитета рада високошколске установе.</p> <p>Прилог 14.1.а Кореспонденција са НСЗ</p>	

ПРЕДСЕДНИК КОМИСИЈЕ ЗА ОБЕЗБЕЂЕЊЕ КВАЛИТЕТА

др стом. Стефан Микић, наставник вештина

